

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

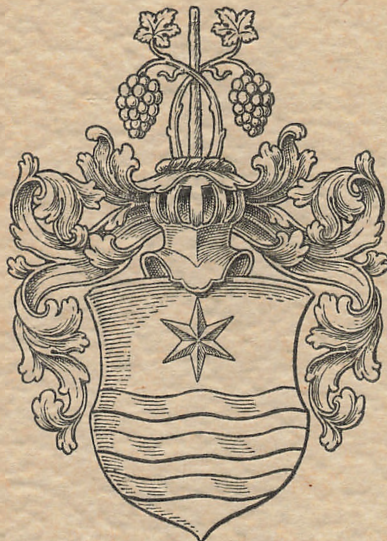
Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGTEN DYSSEL

I DANMARK GENNEM 300 AAR

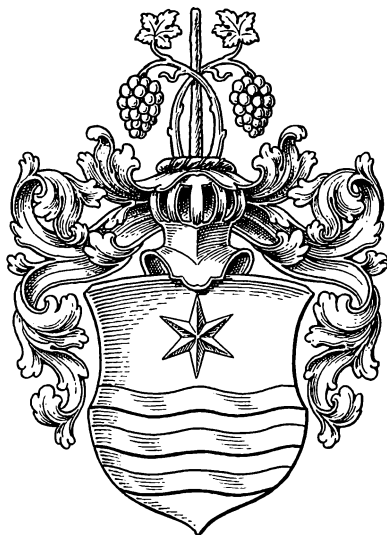

VED

L. W. DYSSEL og VAGN DYSSEL

SLÆGTEN DYSSEL

I DANMARK GENNEM 300 AAR

VED

L. W. DYSSEL og VAGN DYSSEL

KØBENHAVN
A/S C. MAYLAND . BOGTRYKKERI
1951

Tilegnet
Mindet om den gode Patriot,
Landøkonomen og Digteren,
Magister philos., Provst,
Johan Arndt Dyssel
1726 - 1795

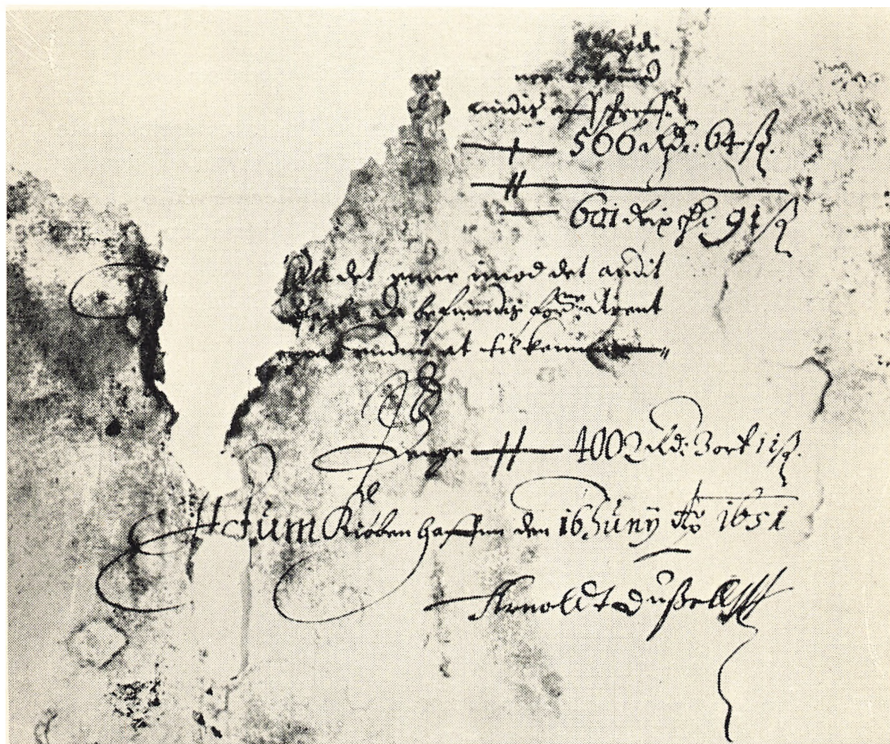
*Humo sancto patriæ
rusticum educavit
sanctum euangelium
forte explicavit.*

*Han pløjede dybt i den danske Jord
og fremmede Bondens Yrke,
i Kirken talte han Skriftens Ord
med Trofasthed og med Styrke.*
(L. W. D.)

NAVNET DYSSEL nævnes første Gang her i Landet 24. Juli 1631, da *Arnold Dyssel* i Vor Frue Kirke i København vies til *Mette Hans Datter*.¹⁾

I Danmarks Adels Aarvog, 46de Aargang, angives (uden Kildeangivelse) at han skulde være indvandret under Trediveaarskrigen fra Landsbyen *Düssel* i Herskabet Schöller i Hertugdømmet Berg ved Rhinens højre Bred.

I Rentekammersager VIII 40, Afregninger 1637—60, benævnes han *Arendt Dyssel*, men han underskriver sig her en enkelt Gang tydeligt: *Arnoldt*. Af disse Regnskaber, der er ret omfangsrige, fremgaar at han var Købmand samt Storimportør og leverede til Staten.

Arnoldt Dyssels Underskrift i omtalte Afregninger.

1) Vor Frue Kirkebog.

Den 25. Marts 1636 købte han en Ejendom i Kongensgade¹), hvor han boede tilligemed sin Hustru samt Kirsten, Anne og Maren. Denne Bolig bestod af „en Gaard med syv gammel Waaninger²); her boede han til sin Død. Endvidere var han 1633 Ejer af en Bod i Stenboderne. En Gyde ved Vingaardsstræde havde Navn efter ham: Arendt Dyssels Gang³). I en Skrivelse fra Christian IV til Borgmester og Raad i København nævnes han 1634 i Anledning af en Trætte⁴). 1639 blev han Laugsbroder udi „Helligtrefoldighedslag i det danske Compagnie“⁵).

1640 var hans anden Hustru *Maren Jakobsdatter*, D. af Købmand i København Laurids Jakobsen⁶).

I April og Juni 1648 var Arendt Dyssel blandt de Borgere, der fik Fuldmagt til at vælge og senere hylde Frederik d. III⁷).

1651—52 var han Stads-kæmner i København⁸).

Han nævnes i en Liste udfærdiget af Tøjhusskriveren over de københavnske Borgere, der i Aarene 1657—58 havde faaet Vaaben

Maren Jakobsdatters Underskrift i omtalte Afregninger.

udleveret fra Københavns Tøjhus⁹), samt i Rodemesterens Liste pr. 10. Januar 1659 over Københavns og Christianshavns vaabendygtige Mandskab, der kunde gaa til Volds. Der er imidlertid vedføjet et Kors udfør hans Navn; han oplevede saaledes ikke Stormnatten 11. Februar 1659, men er aabenbart død kort før 10. Januar 1659.

Ved Mandtallet 20. Januar 1660 beboede hans Enke endnu Gaarden i Kongensgade¹⁰).

1) H. U. Ramsing: Københavns Ejendomme 1277—1728. Kbh. 1943 (med Matrikelkort).

2) Københavns Diplomatarium I Bd.

3) E. Marquard: Københavns Borgere 1659—60.

4) Københavns Diplomatarium IV Bd.

5) Københavns Diplomatarium VI Bd.

6) Danmarks Adels Aarboeg, 1929 (uden Kildeangivelse).

7) Københavns Diplomatarium I Bd.

8) Københavns Diplomatarium III Bd.

9) Historiske Meddelelser om København 1931.

10) E. Marquard: Københavns Borgere 1659—60.

Arendt Dyssels Ejendom i Kongensgade, senere Lille Kongensgade Nr. 33, der laa skraat overfor Integade (nu den Del af Bremerholm, der udgaar fra Østergade). Den paagældende Grund var meget stor og var en Del af den kgl. Kaalhave, der hørte til Kongens Slot. Ud mod Gaden laa et langt 2-Etages Bindingsværkshus, hvis første-Sal sprang frem over Stueetagen og var forsynet med 13 Vinduesfag. Arendt Dyssels Gaard blev i det 17. Aarhundrede solgt til Skipperlauget og var i mange Aar dettes Laugshus; men kom senere i Privateje. Den sidste Ejer var Kaffebrænder A. C. Gamél, der i 1881 lod Huset nedbryde.

Af nedennævnte to Personer maa ihvertfald den sidstnævnte være en Søn af Arendt Dyssel.

II *Jan Dyssel*, der 1657 levede i København som Vinhandler¹⁾.

III *Just-Dyssel*, * omkr. 1639. Dimitteret fra Roskilde til Universitetet 1659 som Justinus Arnoldi Dysselius, Hafn.²⁾. Samme Aar krævede han sin mødrene Arv af sin Stifmoder. Blev i Juni 1663 som matematisk studerende immatrikuleret ved Leydens Universitet³⁾, Aaret efter indskrevet ved Strassburg Universitet⁴⁾. Den 12. November 1679 blev „Jost Arnt Søn Dyssel begravet med alle Klokker og de tvende Liigklæder“ i Vordingborg⁵⁾.

Meget taler for, at den nuværende Slægt har Forbindelse med forannævnte Arendt Dyssel, ja maaske nedstammer fra ham. Noget Bevis foreligger ikke; men Navnet Dyssels sjældne Forekomst, Tidspunktet, samt det jævnlige i Slægten anvendte særegne Fornavn Arendt (Arnoldus) gør det sandsynligt.

1) Københavns Diplomatarium V Bd.

2) S. N. I. Bloch: Bidrag til Roskilde Domskoles Historie, 1846. IV.

3) Album studiosorum academiae Lugdano. Pers. T. I R. Bd. 2.

4) Pers. T. V R. Bd. 6.

5) Vordingborg Kirkebog.

Gaardspladsen set mod Forhuset. I Gaardsrummet fandtes større og mindre Sidebygninger og herfra førte en Smøge ud til Vingaardsstræde. Denne Gyde førte i 1660 Navnet *Arndt Dyssels Gang*, senere *Smedens Gang*, men sløfedes, da Husene i Holmensgades østlige Side blev nedrevet ved Bremerholms Anlæggelse. Hjørnet af Smedens Gang og Vingaardsstræde eksisterer endnu, thi det er det Hus, hvor Magasin du Nord's Inspektør m. fl. har Kontorer.

Dette Hjørnehus skal antagelig nedrives grundet paa Magasins nye Udvidelse.

Billederne af Dyssels Gaard stammer fra Nationalmuseets Billedarkiv.

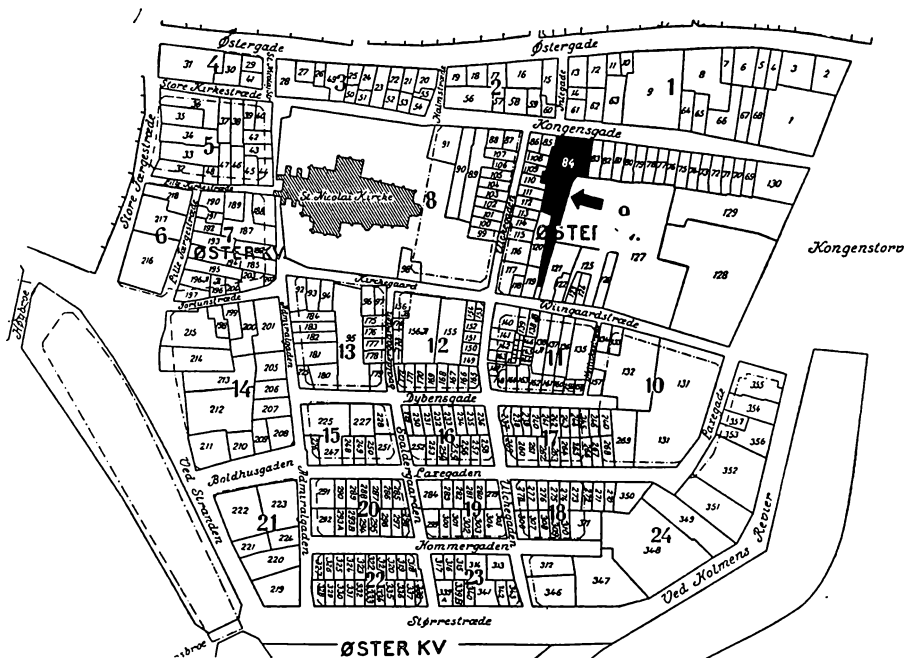
De topografiske Oplysninger skyldes Forfatteren Carl C. Christensen.

En anden Teori om Slægtens Oprindelse anføres i en Stamtavle af Gjessing fra omkr. 1793¹⁾, samt i Lengnicks Stamtavle fra omkr. 1840 over Familierne Dyssel og Falkenskiold. Tilsyneladende har sidstnævnte Forfatter ikke været bekendt med Gjessings Arbejde, der kun har foreligget utrykt og aldrig ses at være blevet citeret. Begge Forfattere anfører, at Slægten oprindeligt stammer fra Sydfrankrig, hvilket iøvrigt ikke behøver at være uforeneligt med den tidligere nævnte Opfattelse.

IV *Martin Dyssel* nævnes i disse Tavler som den præsumptive Stamfader, om hvilken Gjessing uden Kildeangivelse skriver:

„Han var den første Mand af Slægten i Danmark, nedstammende fra Frankerige, hvor hans Forfædre havde forestaaet de Kongelige Saliner eller Saltværker, og menes af Ordet *du Sel* at have faaet deres Stammenavn, ligesom og deres arvelige Signet skal vidne derom, nemlig tre hvide eller Sølvstrømme i blaat Felt og en gul Stjerne

¹⁾ Denne Stamtavle fandtes som Haandskrift i Direktør, Premierløjtnant Andreas M. M. S. Sehesteds Arkiv og er 1897 afskrevet af L. W. Dyssel. Dokumentet er senere bortkommet, antagelig ved Sehesteds Død.

Matrikel Nr. 84 er Arendt Dyssels Gaard. Syd for denne ses Gangen, der bar hans Navn.

ovenpaa Hjelmen¹). Strømmene skulde betyde Saltrenderne og Stjærnen deres Krystalisation.

Han forlod Frankrige for Religionsfølgelse, drog til Genève i Schweiz, men gik derfra i et borgerligt Oprør og kom til Altona 1664, som ved de Tider havde faaet Stadsrettigheder. Ved sine Midler siges han at have gjort meget til Stadens Opygning og skal have gjort Kongen mange Tjenester. Han efterlod sig een eneste Søn Arnoldus Dyssel²).

I Lengnicks Stamtavle, der ligeledes anfører Martin Dyssel som Stamfaderen, skrives i et Efterskrift at Familien Dyssels ældre Navn skal være *Treveaux*, og at Navnet *du Sel* afledes af Inspektoratet over de franske Saliner.

Under Studierne til dette Arbejde har vi flere Gange truffet Navnet *Dyssel* hos Personer, om hvilke vi ikke har kunnet finde nogen Forbindelse hverken med de her omtalte første Medlemmer eller med den nuværende Slægt. For en Fuldstændigheds Skyld — og af Hensyn til eventuelt senere fremkommende Oplysninger — vil disse Personer blive nævnt i det følgende i kronologisk Rækkefølge.

V *Erland Hansen Dyssel*³) * omkr. 1640; † efter 1694. Præst i Saltum 1666. Faderen ukendt, antaglig fra Skaane. Student 1661 fra Helsingør med Tilføjelsen „ultraject“, d. v. s. udvist fra hinsides. Han var en raa og fordrucken Person; saaledes overfaldt han

1) Angaaende senere Forandringer af Farverne se Omtalen af Vaabnet.

2) Arnoldus havde dog en Søster.

3) Litt. se Klitgaard; Opt. om Vendsysselske Præstefamilier, samt Wibergs Præstehistorie.

- i 1668 i Rubjerg Præstegaard Præsten og saarede ham med fem Knivstik. Endvidere omtalte han Sakramenterne i højst uhøviske Vendinger. Afsat 1675 „*ob impietaten vitæ et impuritatem doctrinæ — skal haffve sig udi samme sit Kald saa groffvelig forseet, at han det fremdeles ey bør at betienne*“. Gift med sin Forgængers Enke *Anne Johansdatter Brandt*, der døde i Saltum 24. September 1680. Ingen Børn. Maaske senere Præst i Jønkøping. Levede endnu 1694.
- VI *Jacob Dyssel*. Kongelig Lakaj. Nævnes flere Gange i kongelig Kammerregnskaber¹⁾ i Tidsrummet 1672—28. Januar 1677, da han omtales som „forrig laquai“. Den 12. Februar 1677 udbetales 30 Rd. til hans Begravelse. Er maaske identisk med nedenævnte:
- VII *Jakob Dyssel*²⁾, der „visiterede i Ribe med den svagelige Fr. Zibschers 28. September 1676“, og som nævnes som dennes eventuelle Efterfølger.
- VIII *Christian Friderich Dyssel*, Kgl. Fægtemester; * omkr. 1664. Fik Bevilling til alene at være Fægtemester i København 3. April 1703³⁾. ∼ *Eva Margrethe Røbring* (1676—1727, Datter af Borgmester i Næstved Johan Røbring), med hvem han 19. December 1711 holdt sin Søn Herman over Daaben⁴⁾. Begravet fra Bremerholms Kirke 17. Marts 1712:
 „*Kongens Figtemester fra Stranden, 48 Aar gl. død af Pløris*“ (Pleuritis?)⁵⁾.
- IX *Arndt Dyssel* og
- X *Herman Røbring Dyssel*⁶⁾, Sønner af ovennævnte, omtales som meget vidtløftige. Herman levede 1745 i Vestindien som Officer.
- XI *Cathrine Herman Dyssels Enke*⁷⁾ fra Skidenstræde. Død 19. Juli 1748 hos Styrmandsenke. Antagelig Enke efter ovennævnte. Ingen sikre Oplysninger om Børn af disse.
- XII *Christopher Dussel*, Skomager; faar et Barn døbt 10. Juli 1696 kaldet Matthiis⁸⁾.
- XIII *Christoffer Würtzen Dyssel*⁹⁾, Sekondløjtnant i 4de danske Gew. Fodregiment (Reusch) 30. August 1709—3. August 1711.
- XIV *Benedikte Maria Dyssel*¹⁰⁾ nævnes som Frederik V's Elskerinde omkring 1743 i Charlotte Dorothea Bihls Breve til Johan Bü-

1) Udgivet af E. Marquard 1918.

2) Rentekammersager, Rigsarkivet.

3) Københavns Diplomatarium VII Bd.

4) Nicolaj Kirkebog.

5) Bremerholm Kirkebog.

6) Pers. T. 6. Rk. Bd. 2. Breve fra Hans Gram, udg. af Herman Gram; Tillæg 1910.

7) Trinitatis Kirkebog.

8) Æbeltoft Daabsprotokol.

9) Hirsch Optegnelser.

10) Historiske Meddelelser om København, 3. Rk. Bd. IV pag. 248.

low, dateret 1. og 5. Marts 1784¹⁾. „*Hun havde af Kongen faaet et stort og beqvemt Hus i Boldhusgade (nu Nr. 6), paa det prægtigste meubleret og Vinduerne bedækkede med de rareste og kostbareste Blomster*“. Hun blev senere udvist af Riget og henvist til at bo i Hamburg.

- XV „*Charlotte Kirstine Dyssel*“²⁾ tilhører ikke Slægten; hed oprindelig Bodil Sørensdatter. * 1756. Angav at være Datter af Provst Dyssel i Hygum. Svindlerske og Psykopat. Fra 1790 til sin Død 1805 udgav hun sig for at være Dronning Caroline Mathilde, der døde 10. Maj 1775 i Celle.
- XVI *Eva Margrethe Dyssel*³⁾, ~ 1760 med den 18-aarige Niels Anders Lund, som druknede samme Aar. Maaske en Datter af Herman Røbring Dyssel.
- XVII *Elisabeth Dyssel Jespersen*⁴⁾, * omkr. 1766, † 31. Januar 1835, D. af Niels Bentsen Jespersen til *Høgholt, Bøgsted og Haven* (1715—74) og Hustru Else Kathrine Kjeldsen (1729—75). — ~ Niels Frederik Hillerup, * omkr. 1751, † 29. November 1819, Købmand i Aalborg, Ejer af *Børglum Kloster*. Hun tilhører saaledes ikke Slægten. Navnet er et Opkald.
- XVIII *Thøger Dyssel From*⁵⁾, * 28. Maj 1744 i Rødding (Nørlyng H.), † 21. Marts 1831. S. af Degnen Bertram From og Hustru Anne Katrine Henriksdatter. Hørkræmmer i København.
- XIX *Hans Christian Dyssel*, Slagter, ~ 25. April 1807 Jomfru Ane Birgitte Müller i Roskilde Domkirke⁶⁾.
- XX Endvidere anvender en Del af Slægten *Engel* Navnet *Dyssel* som Fornavn.

Denne Familie nedstammer fra Købmand Niels Engel i Nakskov, der var gift med Pastor Fr. Th. Dyssels Datter, Marie Cathrine Dyssel (se Nr. 20).

Blandt Niels Engels Sønner var Landmand Adolf Julius Engel (1834—94). Dennes Søn var Gaardejer Fr. G. Th. Engel (1854—1927), som havde 4 Børn:

1. Jørgen Adolf Georg Engel, Konsulent i Maribo (* 1882), hvis Børn er døbt Dyssel Engel (Georg, Vagn, Poul og Erik; ogsaa hos disses Børn anvendes Dyssel som Fornavn).
2. Bertha K. J. Engel (1885—1914).
3. Adolf Dyssel Engel, Gaardejer ved Maribo (1889—1934), hvis Børn alle er døbt Dyssel Engel (Bertha, Grethe, Carl Christian, Ruth, Inge, Else, Jytte, Bent og Jørgen).
4. Johannes Emmanuel Dyssel Engel, Købmand i Nykøbing F. (* 1891). Ingen Børn.

Se endvidere C. O. Permin: Stamtavle over den lollandske Slægt Engel.

1) Udgivet af Louis Bobé, under Titlen *Interiører fra Kong Frederik V's Hof*, se Pers. T. 2) Pers. Tid., 8. Rk. Bd. 6.

3) W. Scharling: *Stamtavle for Slægterne Scharling og Lund*. 1894.

4) *Jydske Samlinger*, 1. R. Nr. II og 3. Rk. Nr. III.

5) *Minderige Huse*. Udg. af Krak. *Stamtavle over Thøger From og Hustrus Fideikommis*. København 1912.

6) Roskilde Domkirkes Kbg.

NAVNET OG VAABNET

Som tidligere omtalt er det uvist om Navnet er af fransk, tysk eller anden Oprindelse. Lengnick anfører (uden Kildeangivelse), at Slægtens oprindelige Navn skal have været *Treveaux*; men at Navnet er ændret til *du Sel* paa Grund af Forbindelse med de franske Saliner. (Se IV). Det er andetsteds omtalt (se I), at Stamfaderen skulde være indvandret fra Landsbyen *Düssel ved Rhinen*.

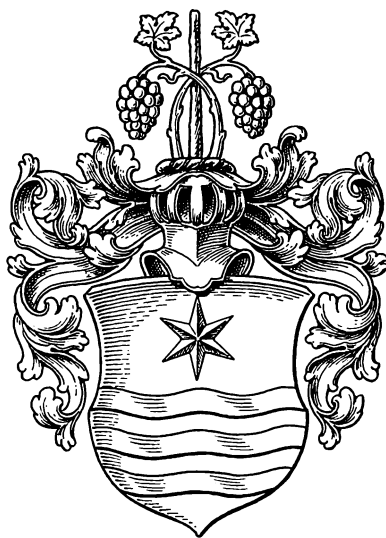
Stavemaaden har været vekslende, og der er ikke altid Konsekvens mellem Indførelsen i Kirkebøgerne og Personernes egne Underskrifter.

Den første Bærer af Navnet, Stads-kæmneren i København, skrev sig *Dyssel*, hvilket ogsaa er indført i Kirkebogen ved Vielsen 1631. Amtmanden, den nuværende Slægts første sikre Medlem, skrev *Dyssel* og saaledes er alle hans Børn indført i Kirkebogen ved Daaben. De fleste af disse har dog senere underskrevet sig *Dyssel*. *Martin Dyssel* anvendte dog Formen med et enkelt l til han blev nobiliteret. Dette gælder ogsaa Præsten *Ejler Christian Dyssel*, hvis Søn Præsten *Johan Arndt* brugte Stavemaaden *Dyssel*; ogsaa dennes Søn *Frantz Thestrup* underskrev sig *Dyssel*. Hans Søn *Frederik Bernhard* er døbt *Dyssel*, ligesom ogsaa dennes Søn *Conrad Weidemann Dyssel*, som dog kun benyttede denne Stavemaade i sine yngre Aar, hvorefter han gik over til at benytte Formen *Dyssel*, da han ikke anvendte den franske Udtale, dette Navn — *Dyssel* — anmeldte han til Justitsministeriet, som pr. 1. Juli 1904 godkendte dette som beskyttet Navn. Sønnen *Ludvig William* og dennes Børn er døbt *Dyssel*, idet dog den ene Søn, *Erik*, benytter den franske Udtale og skriver sig *Dyssel*, hvilken Form han pr. 26. Oktober 1949 har faaet godkendt som Familienavn.

Der er i Teksten omtalt to Personer, *Martin* og *Christoffer Dyssel*, der ved Nobiliteringen 3. August 1716 fik Navnet *Falkenskiold*. Disse to Grene af Slægten er uddøde.

Slægtens *Vaaben* ses først at være ført af Amtmand *Arnoldus Christian Dyssel*, hvis Segl findes i Rigsarkivets Seglsamling, mærk. Aar 1695. Paa Skjoldet ses Bogstaverne *A* og *D*. Desuden er talrige af de derværende Dokumenter fra Amtmandens Haand forsynet med mindre Segl af lignende Udseende.

Som andetsteds omtalt skriver Gjessing (uden Kildeangivelse), at Familien af Ordet *du Sel* har faaet sit Stammenavn, og at Familiens *Vaaben* vidner herom: tre Bølgestrømme med en seksoddet Stjerne over. Strømmen skal betyde Saltrenderne og Stjernen deres Krystali-

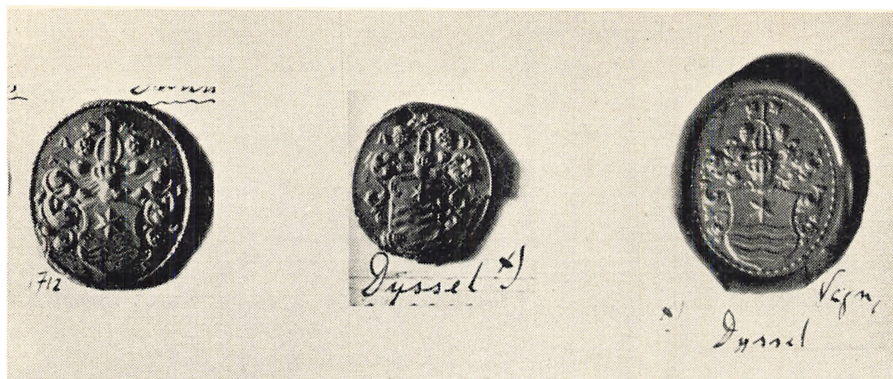
Slægten Dyssels *Vaaben*.

sation. *Vaabnet* ligner den adelige Familie *Juels Vaaben*, men Stjernen er i dette syvoddet.

I 1945 har *Familien Dyssel* ladet *Vaabnet* optage i Heraldisk Selskabs *Vaabenrulle* som Nr. 87 med følgende Beskrivelse: Skjoldet Sølv, deri en sekstakket rød Stjerne over tre blaa Bølger. Hjælm-mærke: To grønne Vinranker, hver med en rød Klase og et grønt Blad, ophængt paa en brun Stang. Hjælmklæde: indvendig Sølv, udvendig blaat.

I Professor H. Storcks og Oberst Juels Sigilsamling findes et Alliancevaaben under Navnet *Dyssel*. Det beskrives saaledes: Skjoldet længdedelt, i venstre Felt tre Bøgelinier med en seksoddet Stjerne over; i højre en Trane, der bærer en Kugle i højre Klo, over denne tre Bjælker med en mindre Stjerne over. Over Hjælmen to Vindrueklaser og en Stang bærende en Stjerne. Det drejer sig sandsynligvis om et *Dyssel-Spormann Vaaben* (se Billedet af Alterkalken fra Tise Kirke).

Slægtens *Vaaben* er i 1945 tegnet af Fr. Britze, der samme Aar har graveret Signet og Signetring til Vagn Dyssel.

Slægtens Segl fra Samlingen i Rigsarkivet.

Falkenskiold-Vaabenet, der er ført af Martin og Christoffer Dysse efter Nobiliteringen 3. August 1716, beskrives saaledes i Danmarks Adels Aarbog 1929: Skjoldet firdelt, i 1. og 4. Felt en Guld-Falk, om

Falkenskiolds Vaaben.

hvis Hals en Guld-Ring med flagrende Baand i rødt; i 2. og 3. Felt en oprejst blaa Løve i Sølv; paa Hjelmen en Guld-Falk med Halsring og Baand. Hjelmsklædet: øverste Del udv. rødt, indiv. gult; nederste Del udv. blaat, indiv. Sølv.

DEN NULEVENDE SLÆGT

De to Søskende *Arnoldus Christian Dyssel* og *Catarina Dyssel* er de første, der med fuld Sikkerhed kan nævnes som hørende til den nulevende Slægt. Der er ikke fundet dokumentariske Oplysninger om deres Herkomst og deres tidligste Aar, ligesom det er uvist, hvem af dem der er ældst.

1 I a. ARNOLDUS CHRISTIAN DYSSEL er formodentlig født omkr. 1650. Den 17. September 1678 fik han kgl. Bevilling til Ægteskab uden Trolovelse og Lysning med Dorthé Torbensdatter¹⁾, der antagelig var Datter af Forpagteren paa *Sdr. Elkjær*, Torben Nielsen, der døde omkr. 1685, og Hustru Mette Lauersdatter, som ihvertfald havde en Datter ved Navn Dorthé. Hun er sandsynligvis død før Ægteskabet er kommet i Stand.

Den 15. Januar 1681 fik Dyssel kgl. Bevilling²⁾ til Ægteskab uden Trolovelse og Lysning med *Christiane Sophie Hannibaline Spormann*, † 1714³⁾, Datter af Christian Spormann, der 1662—74 var Borgmester paa Christianshavn⁴⁾, og Hustru Kirstine Mortensdatter Leiel⁵⁾, en Datter af Biskop Morten Madsen i Aarhus.

Hvornaar *Dyssel* er kommet til Vendsyssel vides ikke; i Aarene 1682—90 var han Ridefoged paa *Sdr. Elkjær* (Sulsted S., Kjær H., Aalborg Amt), i de sidste Aar maaske Forpagter af Gaarden⁶⁾. Samtidig hermed blev han Medlem af den store Landmaalingskommission, der blev sat i Virksomhed ved Chr. V's Matrikelinddeling⁷⁾. Desuden havde han de kgl. Strandrettigheder i Forpagtning saavel i Thy som i Vendsyssel.

Den 29. Maj 1689 købte han Godset *Sejlstrup* (Sejlstrup S., Børglum H., Hjørring Amt).

*Sejlstrup*⁸⁾ nævnes første Gang 1335. Henlagdes 1533 under Børglum-Bispens Stygge Krumpen, men afbrændtes kort efter af Skipper Clements Tilhængere; blev herefter opbygget 700 Meter længere mod Øst og kom under Kronen, derefter i privat Eje og senere i Statseje. Herefter aflhæn-

1) Sjællandske Register 1678 Nr. 204.

2) Sjællandske Register 1681 Nr. 1.

3) Præsteindberetningen fra A. C. Dyssel(8) 1766.

4) O. Nielsen: Københavns Historie og Beskrivelse IV.

5) Slægten Leiel stammer fra Skotland, bosat i Danmark siden 1530.

6) Pers. Tidskr., 11. Rk. Bd. 3.

7) Rentekammerets kgl. Resolutioner^{8/8} 1685. Nr. 4691.

8) Georg Østergaard: *Sejlstrup*, Hjørring 1926. — Trap: Danmark.

I vorhøj for Guæderis Aalborg a
 Ten-30de Decembris. 1702.
 at der om mig rigtig Copie af den
 originalen herstorn
 J. Dyssel

Arnoldus Dyssels Underskrift fra Dokument vedrørende Salget af det 1702 bortauktionerede kgl. Gods i Aalborg og Viborg Stifter. (Rigsark.).

dedes Gaarden til Admiral Jens Roedsteen, der 1689 solgte Gaarden med Tiender (90 og 24 Td. Hrtk.) til *Dyssel*. Paa Auktionen efter hans Død solgtes Sejlstrup med Tiender og Gods (56, 40 og 399 Td. Hrtk.) for 30.382 Rd. til Brødrene Morten og Arnold *Dyssel*, hvilken sidste 1717 ogsaa overtog Broderens Halvdel for 15.500 Rd., men atter 1719 solgte Gaarden for 29.400 Rd. til sin Broder, som solgte den til Jesper Jespersen til Høgholt.

Sejlstrup bestod paa Arnold Dyssels Tid af 4 Huse, hvoraf to var Bindingsværkshuse, et i to Stokværk¹). Den nuværende Hovedbygning er opført 1774. Arnoldus Dyssels Skøde paa *Sejlstrup* lød saaledes²):

Jeg Jens Roedsteen til Roedsteenseie, Kongl. Mayts. Admiral etc. kiendis og hermed vitterliggjør at have soldt og afhendet, og hermed selger og schiøder, ja aldeelles afhender fra mig og minne Arfuinger til Arnoldus Dyssel, Kongl. Mayts. Assessor udi Commercecollegis og hans Arfuinger Segelstrup Hovetgaard samt Møllen og Afbyggerre paa Gaardens Grund og Eiendom, som stoed udi dend gamle Matricul for 90 Tønder Hartkorn, Segelstrup Kongetiende som er 12 Td., iligemaade Segelstrup Sogns Kierchetiende som er 12 Td. Hartkorn, beliggendis udi Nørrejyland, Vendsyssel, Børlum Herred, Segelstrup Sogn. For denne bemeldte Hovetgaard, jura patronatus, Konge- og Kirketiende er mig rigtig og vel betalt og derforre fra mig og minne Arfuinger ved dette mit Schiøde frihiemler og fuldkommeligen tilstaar forbemeldte Arnoldus Dyssel og hans Arfuinger fornefte Hovetgaard og Tiender med alt sit tilhørende Herlighed af Biugning, Schou og Mark, Agger, Eng, Fischevand og Fægang, Torfuegrøfft og Liungslet, vaat og tørt, inden og uden Markeschiel, indtet undtagen som dertil af Arrilds Tid tillige hafuer og bør dertil at ligge med Rætte, forpligtendis mig til for mig og minne Arfuinger at holde hannem og hans Arfuinger det fri og schadisløs for huer Mands Paatalle, som kunde talle derpaa med Rette i nogen Maader, og sam saa scheede, som ei formodies, det fornefte Arnoldus Dyssel eller hans Arfuinger formedelst min Vanhiemmels Brøst Schyld blef ved Lou og Ret noget deraf fravonden, da lover og tilforpligter jeg mig og minne Arfuinger, een for alle og alle eller nogle for een, inden sex Uggers Tid dereffter at forschaffe hannem eller hans Arfuinger ligesaa beleiligt og goed en Herregaard og Tiender paa ald sin Herlighed og Ejendomb

1) Jydske Samlinger, V. Rk. Bd. 4.

2) Viborg Landstings Skøde- og Panteprotokol.

igen og ofueralt holde dennem foruden Schade og schadisløs i alle Maader. —

Til Stadfestelse hafuer jeg dette Schiøde med egen Haand underschrevet og mit Signet herpaa trøgt og venlig ombedet velbr. Greggers Høg til Vang og velbr. Johan Urne til Nepstrup dette med mig til Vitterlighed at underschrifue og forsegle.

Dalum Elkier, den 29. Maij 1689.

Jens Roedsteen.

(L. S.)

Greggers Høg.

(L. S.)

Johan Orne.

(L. S.)

Samme Aar forpagtede han *Børglum Kloster* (Børglum S. og H.) af Dronning Charlotte Amalie.

1690 flyttede han fra *Sdr. Elkjær* til *Sejlstrup*, hvor han boede til sin Død.

1704 købte han *Lundergaard* (Jetsmark S., Hvetbo H., Hjørring Amt) med Tiender og Bøndergods (23, 76 og 292 Td. Hrtk.). Efter hans Død blev Gaarden solgt ved Auktion til Sønnen Bartholomæus

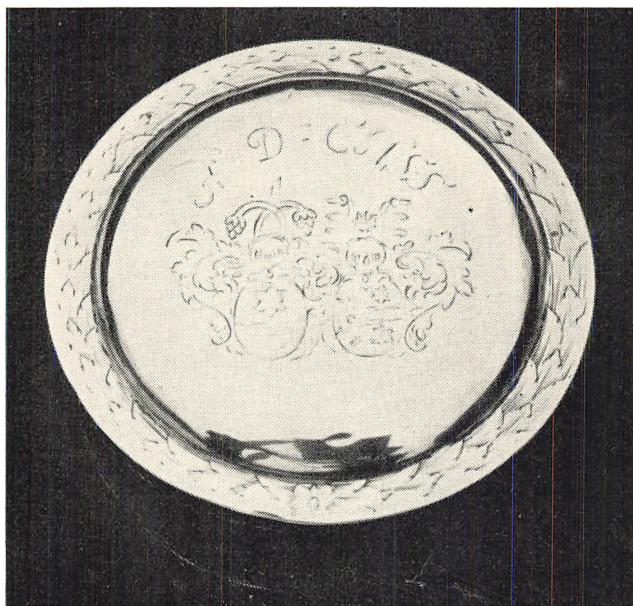

Alterkalken i Tise Kirke.

Dyssel, der døde samme Aar, hvorefter Gaarden af hans Arvinger solgtes for 17.300 Rd.¹⁾.

1711 købte han *Kjærsgaard* (Tornby S., Vennebjerg H., Hjørring Amt) (15 og 41 Td. Hrtk.) for 4.516 Rd. Han solgte Gaarden igen inden sin Død. Foruden disse Gaarde opkøbte han en Del spredt Bøndergods.

I 1692 havde han købt *Vrensted* og *Tise Kirker* (Børglum H.), til førstnævnte gav han og Hustru Oblatæske, til sidstnævnte Alterkalk — begge af Sølv og med hans og Hustruens Vaabener indgraveret²⁾.

Oblatæskan i Vrensted Kirke.

1710 købte han af Kronen *Hune Kirke* (Hvetbo H., Hjørring Amt) med Kaldsret. 8. Juli 1712 fik han Skøde paa Kirken og dens Kirkegods i Hune By for en Sum af 583 Rd. Kirken blev lagt under Lundergaard³⁾.

Ved et Gavebrev af 19. August 1687 skænkede han „*efter et helligt Løfte for Guds naadige Bistand og rige Velsignelser 100 Rd. til de fattige i Aalborg*⁴⁾).

1685 blev han Assessor i Commercekollegiet, 1689 Assessor i Admiralitetet, 1701 Cancelliraad, for endelig 1709 at blive Justitsraad.

9. Oktober 1703 blev han Amtmand over Sejlstrup, Aastrup og Børglum Amter, „*paa Vilkaar at han aldrig skulle nyde anden Løn*

¹⁾ Om Købet af de forskellige Gaarde se Trap Danmark.

²⁾ For elskværdig og kyndig Hjælp ved Fremskaffelsen af Billedmateriale takkes Provst Aage Stevns, Vrensted.

³⁾ Vendsysselske Aarbøger XVI pag. 262.

⁴⁾ Gavebrev i Bisparkivet, Capra A, Log 12, Fasc. 1.

end Frihed for Familieskat af sin Gaard Sejlstrup¹⁾). Denne Stilling beklædte han til sin Død.

I Ægteskabet var der 11 Sønner og 5 Døtre, der alle menes at være blevet voksne. Ifølge Traditionen skal Amtmanden have opstillet sine 16 Børn for Kong Frederik d. IV, da denne under sin Rejse til Norge besøgte Sejlstrup²⁾). I Thottske Samlinger IV, Nr. 1661 og 1662 — Gyldenløve: Journal du voyage de Norweque fait a la suite de Roy en l'an 1704; samt i Frederik Esmarchs Rejsedagbog staar: „den 27. Maj 1704 om Morgenen tidlig gik Rejsen for sig fra Aalborg over Limfjorden til Sundbye i Wensyssel, siden forbi Dronninglund og Worgaard igennem Sæby til Fladstrand“. Ovenstaaende Tildragelse er dog ikke nævnt hverken paa Frem- eller Tilbagereisen.

Efter Amtmandens og Hustruens Død blev der den 25. September 1714 afholdt Skifte³⁾) ledet af Etatsraad, Stiftsbefalingsmand over Aalborg Stift, Amtmand over Aalborghus Amt Rudolf Gersdorf, som i Skiftebrevet noterer, at han indfandt sig i Stervboet paa Sejlstrup til Skifte efter salig Arnoldus Dyssel til Sejlstrup og Lundergaard, for- dum kongl. Majestæts Justitsraad, Amtmand over Aastrup, Børglum og Sejlstrup Amter, som sammesteds afgik ved Døden sidst afvigte 18. August iligemaade med hans velædle og velbaarne Frue Christiane Hannibaline Sophie Spormann, som den 27. dito næst efter dødeligt afgik.

Efter forudgaaende Forsegling i Stervboet 28. August bestemtes at holde lovligt Skifte imellem salig velbemeldte afdødes efterladte, velbaarne og velædle Børn og Arvinger nemlig:

- 1) Hr. Magister Ejler Christian Dyssel, Sognepræst for Vrensted og Anneker, 32 Aar.
- 2) Peder Johan Dyssel, 25 Aar.
- 3) Capitajn Morten Dyssel, 25 Aar.
- 4) Løjtnant Frideric Christian Dyssel, 24 Aar.
- 5) Løjtnant Thøger Dyssel, 22 Aar.
- 6) Løjtnant Bartholomæus Dyssel, 21 Aar.
- 7) Arnoldus Christian Dyssel, 18 Aar.
- 8) Mathias Dyssel, 16 Aar.
- 9) Christopher Dyssel, 15 Aar.
- 10) Madame Ingeborg Dorothea Dyssel, velædle Monsiør Lelliuses til Ullerupgaard, 31 Aar.
- 11) Jomfru Lisabeth Dyssel, 29 Aar.
- 12) Jomfru Kirstine Marie Dyssel, 26 Aar.
- 13) Jomfru Margrethe Sophie Dyssel, 13 Aar,
som alle var til Stede undtagen Sønnen Peder Johan, hvis Opholdssted var ukendt.

De beholdne Midler var omtrent 89.000 Rd., saaledes at Sønnerne hver arvede 8068 Rd., medens Døtrene fik det halve.

1) Rentekammerets kgl. Resolutioner Nr. 14979.

2) Gjessings Stamtavle.

3) Aalborghus med flere Amters Skifteprotokol Nr. 15.

Den 6de Octobr anno 1714.
 I Jorntagor, Paa den Segeledstrups Herboe

Arnoldus Dyssel
 Thøger Dyssel
 A. Dyssel
 A. Dyssel
 A. Dyssel
 A. Dyssel

Fra Amtmandens Skifte.

Det vilde være interessant, dersom man paa Grundlag af de foreliggende Dokumenter kunde drage videre Slutninger med Hensyn til Amtmandens Oprindelse; idet som omtalt kun Gjessings og Lengnicks Angivelser peger længere tilbage.

Det er paafaldende, at Faderen til en Mand, der er naaet saa vidt baade i Rigdom og Anseelse ikke findes nævnt, selvom en Del skriftligt Materiale fra de Tider — deriblandt Kirkebøgerne — ganske vist er forsvundet. En ihærdig Eftersøgning i Literaturen om det gamle Altona har ikke givet Resultat; her maa man dog erindre, at det meste af Staden blev ødelagt, da Svenskerne afbrændte Byen 7. Januar 1713. Ej heller Literaturen om de reformerte i Danmark samt disses Kirkebøger i København og Frederica fremviser Bærere af Slægtsnavnet. At heller ikke den omtalte Præsteindberetning, der jo er skrevet af Amtmandens Sønneson i 1766, nævner Arnoldus Dyssels Herkomst kan maaske tyde paa, at et eller andet skulde skjules.

Man har gisnet, at han kunde være en illegal Søn fra en Adelslægt, maaske en Juel eller Harboe, da Slægternes Vaabener minder om hverandre og da Arnold Dyssel i en ret tidlig Alder fik tildelt Titler. Mod denne Teori taler, at han jo har en Søster, samt at han i en Indberetning, som han som Amtmand under 24. August 1790 indsender, skriver at han har mange Misundere, „fordi jeg ikke er af den gammel Adel og staar paa, at Eders Majestæts Lov og Forordning bør efterleves, som jeg skal gøre saalænge der er en varm Blodsdraabe i mig“. Denne Forsikring vilde han vel have udeladt i den Form, dersom han var vidende om at han var af adelig Oprindelse. At en af Amtmandens Sønner hedder *Bartholomæus* kan lede Tanken mod Muligheden af den franske Afstamning, ligesom den Kendsgerning, at Amtmandens Søn *Martin* under 12. Januar 1716¹⁾ søger Orlov til Frankrig for at besøge sin Slægtning Oberst *Monroe*²⁾ i det franske Regiment Elsass, der paa dette Tidspunkt skulle ligge for Døden, og efter hvem han skulle modtage en Arv.

Des ses af det foregaaende, at Arnoldus Dyssel er en Mand, der har forstaaet at gøre sig gældende, om det saa udclukkende skyldes hans egne Evner eller tillige Protektion. Han har sikkert været temmelig haard og tydelig haft Misundere og Bagvaskere, hvilket dog ikke altid behøver at forklejne ham;

1) Krigskancelliets ref. Sager 1716.

2) *Monroe* behøver ikke at være fransk. Navnet er velkendt i Skotland, og Amtmandens Hustru var af skotsk Afstamning.

efter Oplysninger i Vendsysselske Aarvog om Strandingshistorier ser det ud til, at det er Strandfogeder og Strandkontrollører, der har været for bjergsomme, som Amtmanden har taget lidt haandfast paa.

I den efterfølgende Smædevis¹⁾ af en ukendt Forfatter fra omkr. 1709 benævnes han *Ismael* (1ste Mosebog 16, Vers 12, Ismael er Abrahams Søn med Sarahs Slavinde Hagar. Ismael og hans Moder blev bortjaget og flakkede om i Ørkenen; men reddedes ved en guddommelig Aabenbaring. Han skildres som „et menneskeligt Vildæsel, hvis Haand er mod alle, og alles Haand mod hans, og han skal bosætte sig i Trods mod alle sine Brødre“). Dette kan maaske hentyde til en illegal Afstamning, maaske til at han er en fremmed, der er indvandret.

Windelboernes Tancke-Rim over deres Ismael, Anders Snoldhus.

Til Lykke Snoldhuus med Din Rang
Du interneret Abe,
Ein hver dog kiendte Din Talent,
Som en Hæst at skrabe;
Thi Staldreng har du været før
Paa den cæsarich-Reise
Og wartet op for Herre-Dør,
Hvi vil Du nu saa kneise?
Du Strandforpagter vorden est
Med tvende Herresæder,
Dermed fortien Du Galgen bedst,
At mand Dig ikke træder.

Om Snoldhuus veed vi intet got,
Med minder vi skal lyfve,
Hans Titul er een Ertz-Hunsfoet,
Hans Rang iblandt de Tyve,
Som tienner Kongen uden Løn,
Men veed sig sielv at lønne,
For hannem kan ey være Bøn,
Vil man hans Uret skiønne.
Sig mig, hvad stach Dig, runchen Skind,
Du søgte efter Orden.

En hæsliig Dødning er dig lig,
Som mand har glemt at jorde,
Dend Helt, sidst førte med Dig Krig,
Paa jysk var Hiørrings Hiørde;
For Helten Hiurdekiep og Staf
Din Snøffel maatte dantze,
I saadan Compagnie og Lau
Fortien Du Laurbær-Krantze,
Som giøres skal af hvid Papiir,
Derpaa skal males Harer,
Det er en hel Pichel-Heirings Zier
Naar hand paa Torvet farer.

Efter dend goede Bartholin
En erlig Mand i Norden;
Saa kiær hand er, saa hat er Du
Og elsket af de onde.
Til Uret stedtze er Din Hu
Mod Skipper, Købmand, Bunde.
Til Slutning skal Hr. Snoldhuus faae
Vor Ynske til hans Ære:
Gif Ravne, Krager, Fugle smaae
Hans Øyne maa udtære.

Her ser vi fosterfaderlig
En liden Æsel Unge,
Som roser Dig at være rig,
Vil giøre Dig til Konge.
Jeg troer, at det er Bonde Mod
I Dit indbilte Hierte
Giør det, Du drømmer Dig saa god,
Som Barnet det dig lærte.
Detz U-forstand jeg regner ey;
Men du hoffærdig Oxe
Bør have Hug paa Hjørring Vey,
saa længe Kiep kan voxer;
Dyss, Dyss, jeg mener Dyssel Dig,
Naar Du mit Rim vil læse
En Drich Du faar til Skench af mig;
En Hunsfot paa Din Næse!

11 S. og 5 D. Nr.: 3; 44; 45; 46; 47; 48; 49; 50; 51; 53; 58; 59; 60; 65; 66; 67.

¹⁾ Thottske Samlinger IV Nr. 524, fremdraget og kommenteret af C. Klitgaard i Pers. Tidsskrift i VII Rk. Bd. 3.

2 Ib. *Catarina Dyssel*, * 1649; † 18. Marts 1687 i Skien; ∞ 1669 Skibsreder og Raadmand i Skien *Thomas Jonsen Sommer*¹⁾, * 1648; † 18. Maj 1697 i Skien (S. af Foged i Telemarken fra 1630—34,

Catarina Dyssels Gravsten.

Indskriften paa Catarina Dyssels Ligsten lyder saaledes:

Thomas Jonsen Sommer haver ladet lægge denne Ligsten over hans salige Hustru Catarina Düssel, som Herren bortkaldet den 18. Martii 1687 udi hendes Alder 38 Aar, efter at de havde levet kierlig og vel 18 Aar og imidlertid af Herren velsignet med tre Sønner og otte Døtre, af hvilke een Søn og fem Døtre genlever. Gud forlene hende en glædelig og ærefuld Opstandelse. — Memento mori (Visdommens Bog 3die Vers) — De retfærdiges sidste er i Guds Haand og Pine skal ikke røre ved dem. — I en Frise langs Stenens Sider staar: Jeg ved, at min Frelser lever og at han skal herefter opvække mig af Jorden, og jeg skal derefter omgives med denne min Gud og jeg skal se Gud i mit Kød. (Job. 19—25.)

3 Sønner; 8 Døtre.

1) Angaaende Sommerslægten se Norsk Tidsskr. f. Genealogi m. m. I og II. I Skiens Skifteprotokol omtales i Skiftet 1697 efter Thomas Jonsen Sommer Børnernes Morbroder, *Arnoldus Dyssel* til Sejlstrup.

senere Borgmester i Skien Jon Thomassen, † 1656, og hans 3die Hustru Ellen Jensdatter). Sommer blev gift 2den Gang med Pernille Iversdatter, der døde 12. April 1692. Saavel han som begge hans Hustruer blev begr. paa Skien Kgd.¹⁾.

- 3 (1) II a. *Ejler Christian Dyssel*, * 4. Februar 1682²⁾; døbt 11. Februar 1682³⁾ i Sulsted Kirke. † 28. April 1729⁴⁾. ~ 1710) *Kirsten Mejer Gerade*, døbt 22. April 1685 i Jegindø; † 4. Oktober 1728⁶⁾. — D. af Præst Just Nielsen Gerade, Jegindø, * 1652 i Tisted, † 28. November 1728; begr. 30. November 1728 i Jegindø Kirke⁷⁾ og Hustru Inger Olufsdatter Julbye af Hillerslev, * cirka 1655; begr. 23. November 1736 i Jegindø Kirke.

Underskriften fra Faderens Skifte 1714.

— Student Viborg 1697⁸⁾ — Teologisk Kandidat 1700⁹⁾ — Magister phil. 16. Maj 1708¹⁰⁾. — Blev 16. April 1708 kaldet af Faderen til Sognepræst for Vrensted og Tise, samtidig med at han fik begge Kirker overdraget.

I Pers. T. XI R. Bd. 3 har C. Klitgaard fremdraget en Del Dokumenter og i en længere Artikel belyst Magister *Ejler Dyssels* Liv og Karakter; saaledes berettes blandt andet om, at denne før sit Ægteskab blev trolovet 7. Marts 1709 med Maren Holst, der havde Udsigt til en god Arv efter Faderen Peder Holst i Vraa († 1714). Denne Trolovelse blev efter megen Uoverensstemmelse og Strid samt efter flere forgæves Forsøg paa retslig Ophævelse omstødt af Højesteret 28. Maj 1710. Det hedder herom i Aalborg Stifts Tamperetsprotokol:

Saasom der er holdt kristelig Forlovelse imellem Magister Ejler Christian Dyssel og Maren Pedersdatter Holst og derefter tvende Gange sket Lysning fra Prædikestolen, og her for Retten intet er fremført til Belysning, at Maren Holst til samme Ægteskabsløfte og Trolovelse er nødt, men hun selv i hendes Indlæg bekender, at hendes

1) Kirkegaarden blev benyttet til 1880; i 1912 blev den nedlagt og en Del af Stenene flyttet til Skiens Museum, saaledes ogsaa Catarina Dyssels Ligsten samt Stenen over Thomas Sommer og hans anden Hustrus Fællesgrav. Gravpladen er af Sandsten, Længde 2,40 m, Bredde 1,45 m, Tykkelse 0,2 m. For Oplysningerne fra Norge takkes Overretssagfører Chr. E. Bruun, Skien.

2) Wibergs Præstehistorie.

3) Sulsted Kirkebog.

4) Wibergs Præstehistorie. Vrensted Kirkebog findes først fra 1730. Biskoppens Kopibog.

5) Præsteindberetningen og Wiberg; ses ikke gift paa Jegindø.

6) Wiberg. — Skifte 9. November 1728.

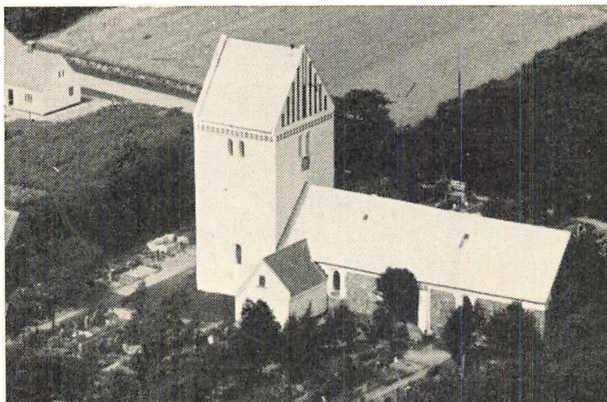
7) Jegindø Kirkebog.

8) Præsteindberetningen.

9) Wiberg.

10) Præsteindberetningen.

kære Forældre ej med nogen sær Haardhed har tvungen til at samtykke Amtmand Dyssels Begæring paa hans Søns Vegne, saa endog begge Parter giver deres Attraa tilkende i deres Indlæg at ville skilles ad, finder Retten dog ikke at kunne efter Loven føje deres Begæring i at løse det hellige Trolovelses-Baand, som er skabt imellem dem. Men som man kan tænke, at de hæderlige Folk ej har begyndt saadant helligt Værk uden Guds Raad, saa maa saadanne selvgjorte Tanker, som siden efter Trolovelsen kan være indkommen, ej hindre saa helligt og vigtigt et Baand, som andre, om dermed saa løseligt og

Vrensted Kirke.

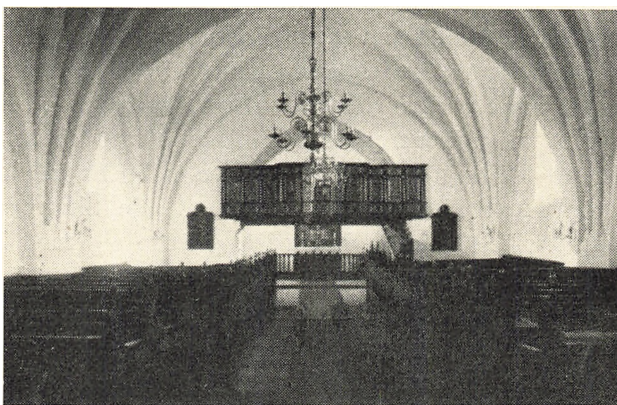
ubetænkeligt skulde omgaas, maatte forarges over. Hvorfor vi ser ej at kunne kende anderledes, end det Ægteskabsløfte, som ved den hellige Trolovelse er stadfæstet, bør ved Magt at stande.

Det fremgaar af samme Artikel, at han som Præst var saare nidkær og strengt pietistisk, men meget retshaverisk og kvæ-rulerende, hvorfor han laa i idelige Stridigheder med sine Sognebørn og Nabopræsterne. Nu siges Vrensted ogsaa at have været det mest uskikkelige Sogn i Vensyssel¹⁾. Byen laa i Skæringspunktet for to Landeveje, og foruden den privilegerede Kro var der en halv Snes Smugkroer, desuden laa der et Rytterkompagni i Byen, — og Dyssel for frem med haard Haand; i hans attenaarige Embedstid foreligger der for omtrent hvert eneste Aar talrige Breve fra Biskoppen i Aalborg med Tilrettevisninger og Formaninger til Sagtmodighed.

For alt dette glemte Præsten ikke sin Interesse for verdslige Sager. Han var en stor Jordspekulant og opkøbte meget Bøndergods i sit eget og i de omliggende Sogne. 1712 købte han saaledes den ret store *Sundstedgaard* (Vrensted Sogn). Paa et Tidspunkt stod han som Ejer af blandt andet hele Fur-reby Sogn (Børglum Herred).

¹⁾ Der eksisterer endnu et Ordsprog paa Egnen: „Den Mand, der kan gaa uskadt gennem Vrensted, kan ogsaa gaa ubrændt gennem Skærsilden“.

1718 begyndte det at gaa ham galt, thi i nævnte Aar faldt en Del Kreditorer over ham med Fordringer paa ialt 7150 Rd. Han klarede sig nogenlunde ved at sælge en Del Bøndergods samt sine fire Kirker, men at han var nær taget ses af, at han maatte give Pant i sit Indbo, Løsøre og sin Præstegaardsbesætning og endda som Haandpant maatte aflevere Guldkæder, Diamantringe og Sølvtoj, samt maatte pantsætte sin Præstetiende for Resten af sin Embedstid. Endogsaa hans Broder, Justitsraad Arnold Christian Dyssel, lagde 1728 Sag an mod ham paa en tredie Broders Arvingers Vegne for et Beløb af

Det indre af Tise Kirke.

2500 Rd. Efter Præstens Død maatte Børnene fragaa Arv og Gæld og blev anbragt i Pleje hos Slægt og Venner, idet ogsaa Hustruen var død et halvt Aar i Forvejen i Barselseng.

Blandt hans 9 Børn døde tre som smaa; af de øvrige var 5 S. og 1 D. Nr.: 4; 5; 6; 7; 8; 12; 13; 14; 15.

- 4 (3) III a. *Arendt Dyssel*, * 1710 i Vrensted (Jerslev H., Hjørring Amt¹), † 31. Januar 1781 i Fruerlund; begr. 7. Februar 1781 paa Vinderslev Kgd. (Lysgaard H., Viborg Amt). ∞ 20. September 1742 i Hvorslev Kirke (Hovlbjerg H., Viborg Amt) *Ursie Cathrine Hee*, * c. 1702²) i, † 1774; begr. 7. Marts 1774 paa Vinderslev Kgd. Datter af Degn i Østerhessel paa Fyn Niels Hee og Anne Marie Lorentsdatter Buckholt, † 1739, som efter Degnens Død ægtede Kirurg Henrich Runckel i Viborg, † 1741. — Naar Lengnick omtaler Bolette Runckel som Arendt Dyssels anden Hustru, er dette sikkert ikke rigtigt, da Ursie Cathrine Hee døde, var han 64 Aar gl.; Grunden

¹) Vrensted Kbg. havs først fra 1730.

²) Ved Død 72 Aar gl.

til Navneforvekslingen er sikkert, at omtalte Henrich Runckel jo var Stedfader til Ursie Cathrine Hee¹⁾.

Det er uvist, hvornaar Arendt Dyssel er kommet til Viborg; han synes at være blevet protegeret af sin Farbroder, Borgmester Arnold Christian Dyssel, idet denne søgte at ansætte ham som Brandinspektør for en Løn af 100 Rd. aarlig. — 21. August 1741 blev han udnævnt til Vejer og Maaler. 27. Oktober 1741 blev han Raadmand i Viborg, hvilken Stilling han beklædte til 1750, da han vel har forladt Byen grundet paa, at han 1749 af sin Faster Margrethe Dyssel havde købt Gaarden *Marsvinslund*, som han atter solgte 1757. — 3. Februar 1758 blev han udnævnt til Herredsskriver i Lysgaard—Hids Herreder. Ifølge den stedlige Justitsprotokol af 13. Marts 1758 ønskede han „*Protokollen og andre Dokumenter Retten tilhørende udleveret i tilbørlig Stand, saaledes at han kunde begynde sit Skriverembede i Jesu Navn*. Som Indehaver af denne Stilling skulde han have haft Bopæl i Hinge Sogn, hvor Tingstedet var; men den afdøde Skrivers Fuldmægtig, som ønskede at faa Embedet, giftede sig med Herredsskriverens Enke, hvorved han fik Skrivergaarden i Fæste. Arndt Dyssel kunde derfor ikke faa Fæste i Sognet, men maatte ty til en daarlig, delvis øde Gaard i Fruerlund i Nabsognet Vinderslev, c. 10 km fra Tingstedet. Her levede han som Fæstebonde til „*han døde 71 Aar gl. efter at have levet mange til Nytte*“²⁾.

Ingen Børn.

5 (3) III b. N. N.

6 (3) III c. N. N.

7 (3) III d. N. N.

Ovenstaaende tre Søskende, der fødtes mellem 1712 og 1717, døde alle som smaa. Nævnes i Præsteindberetningen.

8 (3) III e. *Arnold Christian Dyssel*, * 4. Maj 1718³⁾ i Vrensted⁴⁾; † i Hygum 1777; begr. i Hygum K. (Frøs H., Haderslev Amt) 8. August 1777. — 1 ~ 1. August 1755 i Holbæk *Marie Christine Barfoed*, døbt 26. Februar 1724 i Garnisons K. i København; † 25. September 1772 i Hygum. D. af Kaptajn i Holbæk Claus Barfoed, * 11. Marts 1687⁵⁾; † 7. Juni 1759 i Holbæk; begr. 12. Juni 1759 i Holbæk, og dennes første Hustru

1) Meddelt af Martin Olesen, Viborg.

2) Vinderslev Kbg. — Meddelt af Martin Olesen, Viborg.

3) Præsteindberetningen, der findes i Ribe Katedralskoles Arkiv, er refereret og kommenteret af H. Weitemyer i Pers. T. VI. R. Bd. 2, pag. 67—76.

4) Vrensted Kbg. haves først fra 1730.

5) Fr. Birkedal-Barfoed: Slægten Barfoed. Kbh. 1925.

Kirstine Zirtzau fra Holsten, begr. 3. September 1726 i Garnisons Kirke.

2. ~ 8. Juli 1774 i Hygum K. *Anna Jacobine Ditlevsdatter Blangsted*, * c. 1748 i Rødning¹⁾; † 29. September 1824 i Ribe; begr. i St. Kathrine K. i Ribe, D. af Præst i Rødning og Skrave (Frøs H.) Ditlev Mathiesen Blangsted, * 1706 i Haresø; † 1770 i Rødning, og Hustru Anna Jacobine Christiansdatter Boysen, * i; † 1744 i Rødning²⁾.

A. J. D. Blangsted blev senere ~ Præst Ludvig Theosophus Pontoppidan i Hygum, * 11. September 1728; † 30. Maj 1773³⁾.

Elev i Sæby Latinskole 1727⁴⁾). Efter Forældrenes tidlige Død kom han 1729 i Huset hos sin Farbroder, Justitsraad Arnoldus Christian Dyssel i Thisted, fra hvis Latinskole han 8. Juni 1836 dimitteredes til Universitetet. — 1736 Huslærer hos Kaptajn Claus Barfoed i Holbæk. — 11. December 1742 theologisk Attestats. — 14. Februar 1744 Sognekapellan i Varde. — 16. Maj 1744 ordineret af Salmedigteren, Biskop H. A. Brorson. — 13. April 1754 Sognepræst i Hygum. — 1776 Provst sammesteds. — 1. Januar 1766 indsendte han den her ofte citerede Præsteindberetning til Biskop Bloch i Ribe.

I første Ægteskab 2 S., 1 D. Nr.: 9; 10; 11.

- 9 (8) IV a. *Ejler Dyssel*, * 1756 i Hygum; † i Hygum, 6 Aar gammel⁵⁾.
- 10 (8) IV b. *Claus Barfoed Dyssel*, * 21. November 1757 i Hygum Præstegaard; døbt 22. November 1757 i Hjemmet. Hans Død ukendt. — Sekondløjtnant à la suite 1781. — Dimitteret 6. August 1783 med Premierløjtnants Karakter for at søge russisk eller anden fremmed Tjeneste⁶⁾.
- 11 (8) IV c. *Kirstine Marie Dyssel*, * 1759 i Hygum⁷⁾; † 18. November 1796 i Viby; begr. 25. November 1796 i sit 37te Aar i Viby. — ~ 7. Oktober 1785 i Hee K. (Hind H., Ringkøbing Amt) Præst *Niels Vormslev*, * 17. April 1758 i Aarhus; † 12. November 1841 i; begr. — Niels Vormslev blev 2. ~ Elisabeth Cathrine la Cour, * 4. Januar 1758 paa Baadsgaard; døbt i Højslev K. 18. Januar 1758; † 1. Marts 1827 i Viby. Hun var 1. ~ Præsten i Odder Anders Krogballe (1742—1796).

1) Rødning Kbg. haves først fra 1797.

2) og 3) Wibergs Præstehistorie.

4) Præsteindberetningen.

5) Præsteindberetningen. Hverken Daab eller Død ses i Hygum Kbg., der er i meget mangelfuld Stand.

6) Hirsch.

7) Præsteindberetningen. Kbg. mangelfuld.

Hun var kun 17 Aar da Faderen døde, og hun kom sandsynligvis derfor i Huset hos Farbroderen Just Dyssel i Hee, hvor hun blev viet.

Niels Vormslev blev 1779 Student fra Aarhus. — Cand. theol. 1782. — Sognekapellan i Borum-Lyngby (Fremlev H., Aarhus Amt) 1792. — Entlediget 1820. — Efter Hustruens tidlige Død anmodede han hendes Slægtning, Pastor Franz Thestrup Dyssel, om at være Værge for Børnene. Denne svarede imidlertid¹⁾:

Da Sognepræsten fra Viby-Thiset Menigheder, Velærværdige og Højlærde Hr. Vormslev, forhen gift med mit Søskendebarn salig Kirstine Marie Dyssel, har tilmeldt mig, at han nu agter at indgaa Ægteskab med Præsteenken Velædle Madam Krogballe, og ved samme Lejlighed har spurgt mig, om jeg vilde paatage mig Værgemaalet for hans 5 Børn, med hvilke han har holdt lovligt Skifte, saa deklarerer jeg herved, at jeg paa ingen Maade kan paatage mig dette, men giver ham aldeles Fuldmagt til at beskikke en anden redelig, kyndig Mand til Værge for hans Børn.

Østofte, den 7. August 1798. Fr. Th. D.

1 S. og 4 D.

- 12 (3) III f. *Just Gerade Dyssel*, 1720 i Vrensted (Jerslev H., Hjørring Amt); † 1785 paa *Nørkjær* i Hee (Hind H., Ringkøbing Amt); begr. 25. Maj 1785 i Hee K. — ∼ 19. September 1785 i Varde *Dorthe Lisabeth Øllgaard*, døbt 7. Marts 1727 i St. Nicolaj K. i Varde; † 18. Oktober 1804 i Ringkøbing; begr. 23. Oktober 1804 i Ringkøbing. D. af Borgmester i Varde Søren Øllgaard, * i Ølgod; † i Varde mellem 4. April og 13. Juni 1743²⁾; ∼ 7. August 1725 i Ølgod Kirstine Maria Brønsdorf, * i Ølgod; begr. 26. Juni 1751 i St. Nicolaj K. i Varde.

Som ung var han Ridefoged paa Gaarden *Voldbjerg* i Hee Sogn, som da ejedes af Grev Rewentlow. Omkring 1770 blev han Forpagter paa *Nørkjær*, som antagelig hørte under *Voldbjerg*. Det ses af flere Dokumenter, bl. a. af *Voldbjergs* Skifteprotokol at Just Dyssel var en velmenende og hjælpsom Mand. Omkring 1780 optræder han som Fuldmægtig for Herskabet paa *Voldbjerg* (104 og 446 Td. Hrtk.).

Efter Just Dyssels Død flyttede Enken til Ringkøbing, hvor hun ved Folketællingen 1787 boede hos sin Broderdatter, der var gift med Byfoged Søren Borch. Ifølge Ringkøbing Skifteprotokol døde hun hos en Madam Nielsen,

¹⁾ Ning Herreds gejstlige Skifteprotokol 1798.

²⁾ Varde Raadstueprotokol.

hos hvem hun var i Kvarter. De Effekter, som hun efterlod sig, var meget sparsomme. — Ingen Børn.

- 13 (3) III g. *Elieser Dyssel*, * 1721 i Vrensted; † i København; begr. 17. Januar 1765 i Koret i Helligaandskirken. — Ugift.

Han var i 27 Aar Supercargo ved Kinafarten under det kgl. oktroyerede danske asiatiske Kompagni¹⁾. 12. December 1764 købte han *Nærumgaard* for 4.700 Rdl.; men døde faa Uger efter „af tærende Sygdom“. For Graven, „der perpetueredes til evig Tid“, men som i Lighed med andre Kirkegrave tilkastedes 1838, gav Arvingerne 600 Rdl.²⁾. Gjessing skriver i Stamtavlen: *Han skienkede af sin Rigdom til Kiøbenhavns syge, nødlidende og husvilde den Summa 5000de Rdl., at de deraf skulde nyde Renter; som blev af de Tidens Direkteurer modtaget med skriftligt Løfte, at de bestandig skulde staae under een særskilt Rubrique og om nogen af Familien i sin Tid skulde dertil blive trængende, skulde de dertil have fortrinlig Adgang.*

- 14 (3) III h. *Margrethe Sofie Dyssel*, * 1724 i Vrensted; † paa *Bøgsted* (Astrup Sogn, Vennebjerg H., Hjørring Amt). — Ugift.

Opholdt sig hos sin Faster Elisabeth Bugge paa *Bøgsted*³⁾, men ses ikke begr. der og heller ikke i Vrensted eller Sejlstrup.

- 15 (3) III i. *Johan Arndt Dyssel*, * 26. Juni 1726 i Vrensted (Daabsprotokollen mangelfuld); † 28. Nov. 1795 i Østofte; begr. 11. December 1795 i Østofte K. — ∞ før 1759 i *Andrea Cathrine Thestrup*, * i, fremstillet i K. 14. November 1734 i Hillested (Fuglse H., Maribo Amt); † 15. November 1816 i Østofte; begr. 22. November 1816 i Østofte K. — D. af Kammerraad og Ejer af *Øllingesøgaard* (Græshave S., Lolland Søndre H.) Frantz Thestrup, * 1694 i Dalby Præstegaard; begr. 18. Juli 1766 i Græshave. — ∞ 20. September i Nakskov Margaretha Riegelsen, døbt 16. Juli 1709 i Nakskov; begr. 24. Oktober 1763 i Græshave.

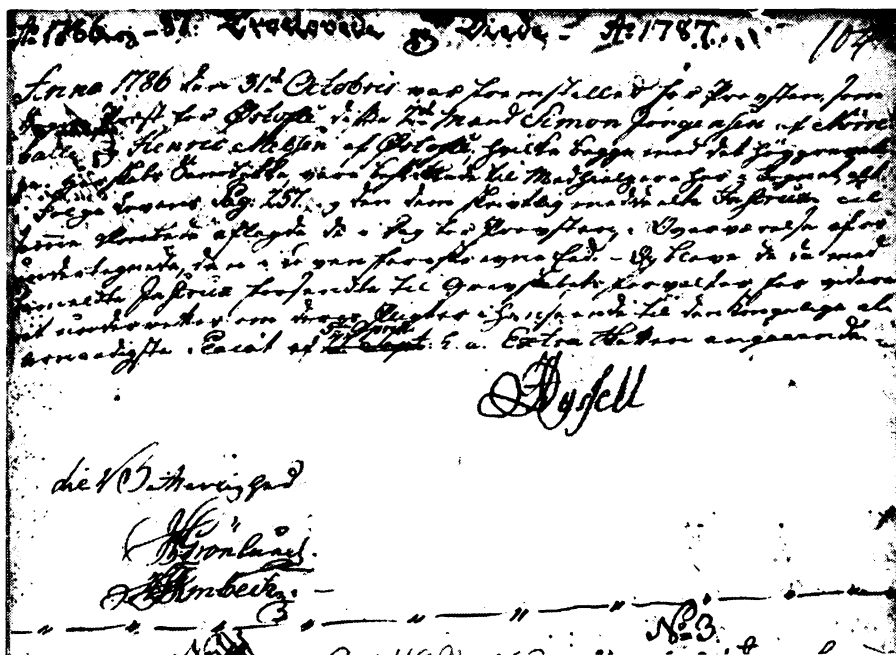
I Dansk Biografisk Leksikon skriver Bjørn Kornerup om ham: „Da J. A. D. meget tidligt mistede begge sine Forældre, kom han i Huset hos Provst Johs. Friedenreich i Sennels. Siden gik han i Fr.borg Skole under den berømte Rektor Johs. Schrøder, der 1744 dimitterede ham til Universitetet, og 1747 tog han theologisk Attestats. Under og efter sin

1) Historiske Meddelelser om København 1919.

2) Begravelsesberetning, Landsarkivet; — Protokol, Raadstuearkivet. — Ref. i Pers. T. VI.

3) Præsteindberetningen.

Studietid var han Huslærer paa Herregaarde i Jylland og hos Stiftsprovst P. Rostenstand Goiske i Viborg. Særlig Bekendtskabet med denne Mand blev af stor Betydning for D., og han sluttede sig ganske til den af ham repræsenterede (ældre) supranaturalistiske Retning, et Standpunkt han blev tro Livet igennem, idet han bestandig gjorde skarp Front

J. A. Dyssels Navnetræk i Østofto Kirkebog.

baade overfor de liberale, rationaliserende Retninger og overfor Pietismen, især Herrnhutismen. 1755 blev J. A. D. residerende Kapellan i Landet og Ryde paa Lolland, tog s. A. Magistergraden, blev derpaa 1758 Sognepræst i Nustrup i Haderslev Amt, hvorfra han 1764 forflyttedes til Sandby paa Lolland. Endelig fik han 1774 det store Østofto Kald, som han 1789 afstod til sin Søn Frantz Thestrup D. Sine sidste Aar var han fuldstændig blind. — D. var en livlig og foretagsom Natur. Særlig Interesse nærede han for Landbruget. Allerede i Nustrup var han en Foregangsmand i Arbejdet for Udskiftning og Forbedring af Dyrkningsmetoderne. Denne Virksomhed fortsatte han med endnu større Held paa Lolland og udgav desuden ikke faa Skrifter og Afhandlinger af landøkonomisk (og naturhistorisk) Indhold. Gentagne Gange modtog han Landhusholdningsselskabets Prisedaljer som Belønning for sine Fortjenester. I

„Philopatrefejden“ 1771 deltog han med flere Indlæg, hvori han bestemt stod paa, at Landsbypræsterne tillige vedblivende selv burde drive deres Præstegaarde, for derved at blive endnu nøjere knyttet til deres Menigheder. Ogsaa paa Folkeoplysningens Omraade var han virksom, idet han grundlagde et af de første Folkebiblioteker. Et vist Navn vandt J. A. D. sig ved sine digteriske Arbejder: „Poetiske Forsøg til moralske Fabler og Fortællinger efter Gellerts Maade op-

Østfte Kirke.

sat“, I-II (1755—58) og „Tanker i Tusmørke“ (1791). Skønt gennemgaaende ret ubetydelige, er der dog enkelte Ting i hans Rimerier, der udmærker sig ved Djærvhed og Vid. Langt betydeligere er hans „Forsøg til en indenlands Rejse“, skrevet 1766, udgivet 1774. I denne Bog viser han sig som en fortræffelig Iagttager, der i et klart og levende Sprog forstaar at give et Billede af de Egne (især i Tørninglen), som han berejste. Ogsaa som historisk Kildeskrift tilkommer dette Arbejde ikke ringe Betydning.“

Den ovenfor omtalte Udskiftning af Nustrup Sogns Jorder, om hvilken han beretter i „Indenlands-Rejsen“, paa-begyndtes allerede i 1759, endnu 3 Aar før Bernstorff.

Som omtalt havde J. A. D. megen Interesse for Naturfagene, paa hvilket Omraade saavel hans Samtid som Eftertiden ydede ham stor Anerkendelse. Saaledes nævnes

hans geologiske, geografiske og meteorologiske Iagttagelser flere Steder i Erik Pontoppidans „Danske Atlas“.

I H. Ehrencrone-Müllers Forfatterleksikon pag. 391—93 omtales foruden hans humanistiske Produktion følgende Værker:

Tilforladelige Efterretninger om det navnkundige Forbjærg Møens Klint samt adskillige naturlige og antiqvariske Merkværdigheder paa Møen. (Danmarks og Norges økonomiske Magasin 1757.)

Fysiske Observationer over Luften og Vandet paa Lolland.

Levnedsmidlernes middelmådige høi Priis som et Middel til Flittighed, af den, der hader Dovenskab. (Guldmedalje.)

Om Indretningen og Anlægget af smaae Teglblænderier ved Landsbyerne (belønnet af Landhusholdningsselskabet), oversat til Svensk.

1 S, 3 D. Nr.: 16; 17;18;43.

- 16 (15) IV a. *Eccardine Marie Dyssel*, * 15. September 1759 i; døbt 21. September 1759 i Græshave K. † 12. April 1796 i Maribo; begr. 18. April 1796 i Maribo K. — ~ 24. Maj 1786 i Østofte K. Købmand i Maribo *Edvard Sidenius*, * 28. September 1759; døbt (Evert) 3. Oktober 1759 i Nørre Vedby K. (Nørre H., Maribo Amt). † 2. Marts 1833 i Maribo; begr. 7. Marts 1833 i Maribo. S. af Provst i Vedby-*Alslev Isac Abrahamsen Sidenius*, * 24. September 1712 i Værdalen i Jämtland. — † 15. December 1780; begr. 22. December 1780 i Koret i Nørre Vedby K. — ~ 6. Juli 1758 i Nykøbing Falster K. *Anna Margrethe Hinckeldey*, * 24. Juni 1731 i Nykøbing F. † 1809; begr. 1809 i Maribo.

Købmand Sidenius havde selv grundlagt sin Forretning, der ved hans store Initiativ og Dygtighed snart blev en af Maribos største. 1821 ansøgte han om Tilladelse til at anlægge en Sodafabrik med tilhørende Glaspusteri; det ses dog ikke at han fik den. Han ejede Gaarden Nr. 54—56 i Vestergade, som han 1827 solgte til Sønnen Kn. S., der 1850 opførte den nuværende Bygning Nr. 54. Han var 1797 Medstifter af Maribos Stiftsbibliotek, hvis Regnskaber han førte til 1826. Sine boglige Interesser havde han sikkert efter Faderen, der var en lærd Mand¹).

8 Børn.

- 17 (15) IV b. *Margaretha Francisca Dyssel*, * 30. Oktober 1761 i Nustrup; døbt 1. December 1761 og begr. 4. Februar 1762 i Nustrup.

1) Lolland-Falsters historiske Aarvog XXXI og XXXIII samt C. C. Haugner: Maribos Historie.

- 18 (15) IV c. *Frantz Thestrup Dyssel*, * 24. Januar 1763 i Nustrup (Gram H., Haderslev Amt); døbt 16. Marts 1763 i Nustrup; † 23. Juni 1818 i Østofte Præstegaard; begr. 27. Juni 1818 paa Østofte Kgd. — 1. ~ 6. Maj 1790 i Hørsholm K. (Lyng-Kronborg H., Frederiksborg Amt) *Cathrine Elisabeth Hjorth* (af Hirschholm), * 10. Oktober 1772 i; døbt i (ikke i Birkerød, Hørsholm Kbg. først fra

Silhouet af Frantz Thestrup Dyssel, der findes i Familien Dyssels Privateje.

1784); † 15. November 1802 i Østofte; begr. 20. November 1802 paa Østofte Kgd. 2. ~ 14. Oktober 1803 i Vor Frue Kirke i København *Karen Kirstine Hjorth* (af Lolland), * 1776 i; † 9. Maj 1821 i Østofte; begr. 14. Maj 1821 paa Østofte Kgd. Begge Døtre af Skibskaptajn I. A. Hjorth¹⁾, * i; † i — ~ i Maria Catharina Schiwe, * 15. Oktober 1748 i; † 5. April 1801 i Østofte; begr. 13. April 1801 paa Østofte Kgd.

Frantz Thestrup Dyssel
Dagbogsnotat for Østofte

Fr. Th. Dyssels Navnetræk i Østofte Kaldsbog.

¹⁾ Ifølge Gjessings Stamtavle hedder han Jørgen Andreas Hjorth.

Frantz Thestrup Dyssel blev 1781 Student fra Herlufsholm. — Cand. theol. 1784. — Huslærer hos Kammerherre Linstow i Hørsholm 1786. — Kapellan pro pers. i Østofte 16. Juli 1788. — Sognepræst i Østofte 1789 til sin

Østofte Præstegaard (Fot. V. D. 1950).

Død. I P. Rohde: Samlinger til Laalands og Falsters Historie, skrives om ham:

Han havde kun haud II til sin Embedseksamen, med fik desuagtet dette store Embede 5 Aar efter i en Alder af 26 Aar. Med sine to Hustruer fik han betydelige Midler, man vil endog sige 60.000 Rdl.; men døde desuagtet som en uformuende Mand, thi han var ingen forsigtig Husholder (efter mundtlig Tradition skal han have mistet sine Penge som Kautionist for to lollandske Herremænd). Derimod var han en god Landmand og en udmærket Hippolog, godmodig og hjælpsom. Skønt uden videre Lærdom var han dog anset som en god Prædikant. Han forskønnede og udvidede Haven.

Den nuværende Præstegaard blev bygget 1795, mens han var Sognepræst. Der berettes om, at han anlagde Voldgrave i Præstgaardshaven, for at den skulle ligne de andre Borge, samt at han ofte kørte med Firspand, og at hans Seletøj var saa fornemt, at Greven paa Knuthenborg laante det sølvbeslaaede Læder, naar han havde Besøg af Kongen. Man ser endnu ved Indgangen til Præstegaarden den Sten (mærket: F. T. D.), som han benyttede, naar han steg

til Hest; samt en Bautasten (forhen med Sølvplade), som han satte over sin Ridehest, der blev begravet i Haven.

Han var den første Sekretær for Maribos økonomiske Selskab, der oprettedes 1809. Forfatter til et Stykke om „Patent-Gibs, Rust og Brandaks“ i Den oeconomiske Correspondent. Han underskrev sig Dyssell. Ved Østofte Kirkes Mur staar et Monument, rejst af Fr. Th. Dyssel over hans Fader, hans første Hustru og hans Svigermoder. Det er en firsidet Sandstensblok, Højde 64 cm, Bredde 26 cm, drejelig paa en firkantet Sokkel.

Indskriften lyder:

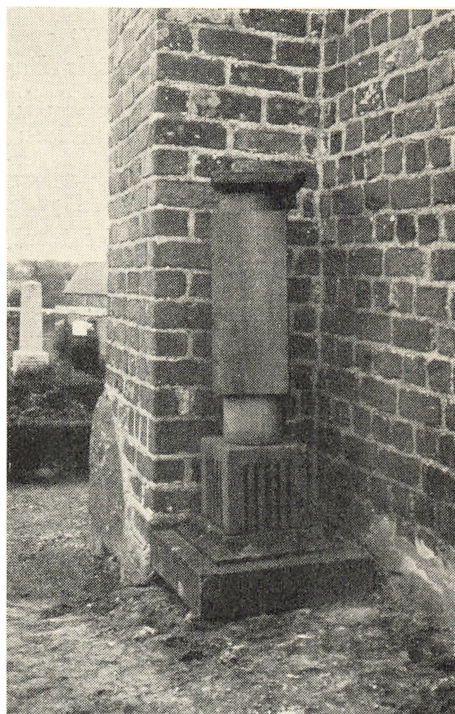
Sin retskafne Fader
og tro Veyleder
Dydens Ven
Religionens Tjener
Johan Arndt Dyssel
Fød.d. 26de Juni 1726
Død d. 28de November 1795.

Sin uforglemmelige Kone
og huldeste Veninde
den ømmeste Ægtefælle
Catharina Elisabeth Hjorth.
Fød.d. 10de Oktober 1772
Død d. 15de November 1802.

Sin fromme Svigermoder
og ædle Velgørerinde
den eyegode Kone
Maria Catharina Schiwe
Enke efter Skibskaptajn
I. A. Hjorth
Fød.d. 15de Oktober 1748
Død d. 5te April 1801.

Paa Soklen:

Frantz Testrup Dyssel sadte med
dyb Sorg dette Minde.

Monumentet ved Østofte Kirke.
(Fot. V. D. 1950.)

4 S., 3 D. Nr.: 19; 20; 21; 22; 23; 41; 42.

19 (18) V a. *Georgia Andrea Dyssel*, * 3. December 1791 i Østofte; døbt 16. Februar 1792 i Østofte; † 24. Oktober 1812 i Nakskov; begr. 30. Oktober 1812 i Koret i Nakskov K.; — ∞ 24. November 1811 i Østofte Købmand *Niels Engel* (junior) i Nakskov, døbt der 13. December 1784; † 20. Februar 1842 i Nakskov; begr. 26. Februar 1842 i Nakskov K., S. af Værtshusholder, senere Købmand i Nakskov *Niels Friedrichsen Engel* (senior), * 1755 i Holleby ved Nakskov;

† 4. Juni 1815 i Nakskov; begr. 7. Juni 1815 i Nakskov; —
 ~ i Karen Ernst, * cirka 1761 i; † 23. Marts
 1827 i Nakskov; begr. 28. Marts 1827 i Nakskov.

Efter knapt 1 Aars Ægteskab døde hun, hvorefter Niels Engel giftede sig med hendes Søster (Nr. 20). Paa hendes Gravplade i Nakskov Kirke staar: *Hun døde i sit Kald, 10 Dage gammel i Barselseng. Dette satte en dybt sørgende Mand Niels Engel junior¹⁾.*

1 S.

- 20 (18) V b. *Marie Cathrine Dyssel*, * 1794 i Østofte; døbt 11. April 1794 i Østofte; † 22. Juli 1862 i Nakskov; begr. 28. Juli 1862 i Nakskov; — ~ 26. April 1813 i Østofte Svo-
 geren Købmand *Niels Engel* i Nakskov (se 19). Han var den tredie i en Børneflokk paa 11; han skal have været ret velsitueret i Begyndelsen af Aarhundredet, men i Tiden 1830—40 gik det økonomisk stærkt tilbage for ham. Omkring 1830 var han Borgerrepræsentant.

I sin lange Enkestand boede Marie Cathrine Engel hos sin yngste Søn Adolf Julius Engel, der var Landmand. Hun var meget ulykkelig over den Skæbne, der havde ramt hende, selv om hun ved sin Ødselhed ingenlunde var uden Skyld deri. Naar man søgte at trøste den gamle Dame, der tilsidst var blevet blind, svarede hun: „Den græder ej over Guld, som aldrig har det ejet!“²⁾

3 S. (Se Nr. XX.)

- 21 (18) V c. *Eccardine Maria Dyssel*, * 6. Juni 1796 i Østofte; døbt 20. Juli 1796 i Østofte K.; † 15. September 1854 i Rødby; begr. 20. September 1854 paa Rødby Kgd.; ~ 25. Oktober 1832 i (ikke i Østofte, Stubbekøbing eller Rødby) Farver *Poul Kiersgaard*, * i Seest (Andst H., Ribe Amt); døbt 1. Februar 1795 i Seest; † 7. December 1865 i Rødby; begr. 13. December 1865 paa Rødby Kgd. Søn af Gaardmand, Sognefoged og Lægdsmand i Seest, Jørgen Hans Nicolaj Kiersgaard; døbt i Vor Frue Kirke i Aarhus 9. Juli 1759; † i Seest 24. Marts 1810. — ~ 5. Juli 1782 i Seest K. Anna Juliane Poulsdatter, døbt 7. Oktober 1753 i Seest; † 19. Sept. 1831 i Rødby; begr. 24. Sept. 1831 paa Rødby Kgd. Efter Faderens Død kom Poul Kiersgaard i Farverlære, efter at Familiens Formue var blevet formøblet ved en Søsters Ægteskab³⁾. 1825 kom han sammen med Moderen via Stubbekøbing til Rødby, hvor han blev 1. ~ 29. Sep-

1) Personalhistoriske Samlinger II. Bd. 1913.

2) Meddelt Forf. af Konsulent Georg Engel, Maribo.

3) Meddelt Forf. af Ole Svendsen-Willer, Rødby.

tember 1826 Marie Kirstine Jensen Errebo, som døde 11. Juli 1831, 25 Aar gl.

1 S.

- 22 (18) V d. *Johan Arndt Dyssel*, * 12. Jan. 1798 i Østofte; døbt 2. Marts 1798 i Østofte K.; † 2. Juli 1846 i København; begr. 1846 i Holmens Kirke. — Ugift.

I Dansk Biografisk Leksikon skriver Povl Vinding om ham: „D. blev Student fra Nykøbing og derefter cand. phil. Han begyndte først at studere Medicin, men, efter at han 1819 var blevet Amanuensis hos H. C. Ørsted, drejedes hans Interesse om i naturvidenskabelig Retning. Han studerede nu Matematik, Fysik og Mekanisk Teknologi. 1826 fik han Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den matematiske Prisopgave og i 1827—29 var han med offentlig Understøttelse paa Studierejse i Udlandet for at studere Teknologi. Ved Oprettelsen af Polyteknisk Lærestanstalt 1829 knyttedes D. til denne som Lærer i Teknologi, og 1832 fik han Titel af Professor; s. A. afløste han desuden Prof. Ursin som Lærer i Maskinlære og Teknisk Mekanik, men til disse Fag engageredes han dog kun for et Kursus ad Gangen. Trods D.s utvivlsomt store Kundskaber egnede han sig ikke til Lærer, og 1. Oktober 1835 skete der Indstilling om en Forandring i Undervisningen i disse Fag. Ørsted skriver i Indstillingen, at D.s Foredrag er „ubesjælet, monotont og i alle Maader trættende“; han kunde have bødet noget paa sit Foredrags Mangler, hvis han ved sin øvrige Personlighed havde udøvet en gunstig Indflydelse paa sine Tilhørere, men dette var langt fra at være Tilfældet. Han fortabte sig i gold Kritik og i vidtløftig Behandling af Smaating. Da hans Ansættelse udløb 1836, blev den ikke fornyet. Medvirkende hertil var muligt ogsaa, at D. skal have udtalt sin Kritik af Lærestalten og dens Lærere paa en Maade, som gjorde et Samarbejde med ham vanskeligt. Hans Stridbarhed havde allerede i hans Studentertid skaffet ham en Proces paa Halsen i Anledning af en Pjece om „Justitien ved Hs. Maj. Kongens Livkorps“ (1820), som han spydigt tilegnede sine Foresatte. 1839—40 redigerede han „Industriforeningens Tidende“, men da man ikke ønskede hans Forbliven, nægtede han at levere Titelblad og Register til den Aargang, han havde redigeret. Ved Siden af sine skarpe Kanter maa D. dog ogsaa have besiddet indtagende menneskelige Egenskaber. Xylograf F. Hendriksen omtaler ham i sine Erindringer som

den store Børneven og som den hyggelige og charmerende Vært ved sine Ungkarleselskaber. 1832—42 var D. Lærer i teknisk Mekanik, Maskinlære og militær Teknologi ved den kgl. militære Højskole; hans Forelæsninger her foreligger trykt som et meget anseligt Værk. 1834 ansattes D. af Kommercekollegiet som tilsynshavende Direktør ved Raavaddams Fabrikker.“

100/100 Fuglse herreds skifteprotokol af 24 Junii 1819
 at Skifteformaaet som alle formaaet faaer bestaaet af
 Lieergerne finbes og anseibarel die formaaet i Amisbaun faaer
 Pleecade die næstest. Pagar — Pellaerunge briede for den
 nye 1/200de og finbes die 1/200de. Drac og pantaaf die briede
 Abonice af fudaeafonien den 24. — den iindtil maedung a Berg
 was indkomte den 24. die 1/200de for i dag færdig. Salene indkomne
 1819

K. K. Dyssel
 P. Kiersgaard
 N. Engel
 E. Sidenius
 F. B. Dyssel
 S. B. Dyssel
 P. Kiersgaard
 1819

24 Junii 1819 den 24 Junii den 24 Junii den 24 Junii den 24 Junii
 Pagar die 24 Junii den 24 Junii den 24 Junii den 24 Junii den 24 Junii
 Pagar die 24 Junii den 24 Junii den 24 Junii den 24 Junii den 24 Junii
 Pagar die 24 Junii den 24 Junii den 24 Junii den 24 Junii den 24 Junii

Fra Fuglse Herreds Skifteprotokol. Navnetræk fra Skiftet efter Fr. Th. Dyssel 24. Juni 1819. Enken K. K. Dyssel. Svogeren Edw. Sidenius. Svigersønnerne N. Engel og P. Kiersgaard. Samt Sønerne I. A. Dyssel og F. (B.) Dyssel.

- 23 (18) V e. Frederik Bernhard Dyssel, 25. September 1800 i Østofte; døbt 14. November 1800 i Østofte; † 21. Januar 1876 i Køge; begr. 28. Januar 1876 i Køge; — ~ 15. Juli 1836 i Terslev (Ringsted H., Sorø Amt) Sofie Ulrike Olsen, * April 1814 i Køge; døbt 22. Maj 1814 i Køge; † 10. Oktober 1881 i Herringløse; begr. 17. Oktober 1881 i Køge. — Forældre: Vaabenmester ved sjæll. Skarpskyttekorps 1. Batt. 1. Komp. Søren Olsen, Novrup (Jerne Skads H., Ribe Amt), * i (han ses ikke at være født eller død i Jerne, ligesom han ikke findes i Folketællingen der). † før 1828 (idet han paa det Tidspunkt i Kirkebogen anføres som død ved Datterens Konfirmation i Køge). — Lovise Ca-

Skolen i Tessebølle, der blev nedlagt 1844. (Fot. V. D. 1950.)

thrine Schmidt, * 23. Februar 1796 i Køge; døbt 1. Marts 1796 i Køge; † 2. November 1859; begr. 7. November 1859 i Køge, som Enke efter Murersvend Johannes Franziscus Stifter, med hvem hun blev gift 9. Oktober 1829 i Køge.

Tollerød Skole, uforandret fra Dyssels Tid.

— 1826 Eksamen fra Vesterborg Seminarium. — 15. November 1832 Lærer i Tessebølle (Herfølge S., Bjeverskov H., Præstø Amt). — 1835 Lærer ved den samtidigt oprettede Skole i Tollerød (Terslev S., Ringsted H., Sorø Amt).

Han skal have været en streng Mand. Om en vis Nidkærlighed vidner følgende: 9. Januar 1835 skrev Provsten til Præsten i Terslev om Dyssels Kaldsbrev og Kollats, men tilføjede, at han ikke var i Stand til at bestemme Da-

gen for Indvielsen af Skolen. I et Brev af 20. Marts 1835 fra Terslev Skolekommission ytredes Ønske om en snarlig Indvielse, paa hvilket Provsten faa Dage efter svarede, at Dyssel allerede havde taget Skolen i Brug *uden* Indvielse, hvorfor han mente at det vilde være upassende bag-efter at indvie den¹). — Han blev blind som ældre og maatte 1867 have Hjælpelærer. Entlediget 1873.

1 S., 1 D. Nr.: 24 og 25.

- 24 (23) VI a. *Karen Kirstine Dyssel*, * 12. Oktober 1836 i Tollerød; døbt 14. April 1837 i Terslev; † 4. Juni 1847 i Tollerød; begr. 5. Juni 1847 i Terslev.
- 25 (23) VI b. *Conrad Weidemann Dyssel*, * 26. Juni 1843 i Tollerød (Terslev S., Ringsted H.); døbt 30. Juli 1843 i Terslev; † 3. Oktober 1921 paa Frederiksberg; begr. 8. Oktober

C. V. Dyssel.

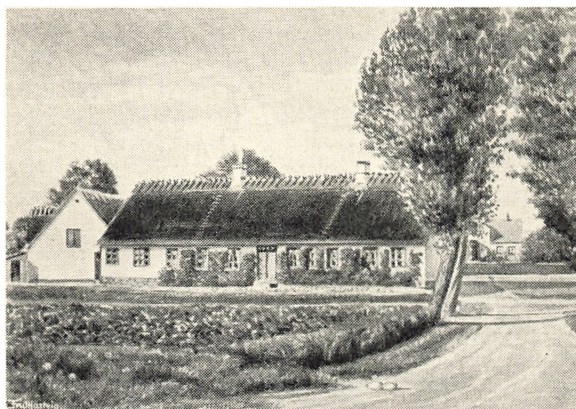
Underskrift fra et Brev 1862.

Conrad Weidemann Dyssel og Hustru fotograferet 1885.

¹) Medd. af Lærer Harald Veibæk, Tollerød, paa Grundlag af Brev fra Red. I. V. Christensen, Haslev Folketidende. — Haslev Folketidende ²/₂ 1935.

1921 paa Solbjerg Kgd. — ∼ 26. Juni 1868 i Vor Frelsers Kirke i København *Ane Kirstine Larsen*, * 24. November 1847 i København; døbt i; † 1. April 1932 i Charlottenlund; begr. 6. April 1932 paa Solbjerg Kgd.; Datter af Forpagter af Amager Bom, Ejer af *Sundgaarden*, Peder Larsen, * 18. Juli 1816 i Ballerup (Smørum S., Kbh.

Herringløse Skole. (Efter Akvarel af Fr. Hartvig 1911.)

Amt); døbt 11. August 1816 i Ballerup; † 9. September 1878 i København; begr. 15. September 1878 paa Fasan Kgd. i København. — ∼ 9. December 1843 i Hjemmet paa Christianshavn Gertrud Magdalene Vejbye, * 23. November 1821 i København; døbt 18. Januar 1821 i Helliggejst K. i København; † 27. Oktober 1900 i København.

Dimitteret fra Jonstrup Seminarium 28. Juni 1864. — Lærer ved Maaløv Skole (Maaløv S., Smørum H.) 6. September 1866. — Førstelærer ved Herringløse Skole (Hvedstrup S., Sømme H.) samt Organist og Kirkesanger ved Hvedstrup Kirke 19. Juli 1874.

I Danmarks Lærerforenings Blad „Folkeskolen“ omtales han som en anerkendt dygtig Lærer. Han var af et godt og ligevægtigt Humør, med megen Sans for Ironi. I sine Velmagtsdage var han meget korpulent og var som Følge deraf noget indolent i legemlig Henseende; iøvrigt var han livlig og interesseret. I Særdeleshed interesserede han sig for Provisorieaarenes Politik og han var en ivrig Avislæser. Han var streng i sin Pædagogik, men desuagtet vellidt saavel af Elever som af disses Forældre. Han var ret musikalsk og spillede baade Orgel og Violin. Han tog Initiativet til Oprettelsen af en Lægebolig i Herringløse, som siden har haft fast Læge.

Efter sin Afsked Oktober 1910 boede han paa Frederiksberg (Vodroffsvej 43). Som ældre blev han meget svagtsynet, men var iøvrigt af godt Helbred indtil sin Død (Apoplexi). — Hans Enke boede sine sidste Aar paa Københavns Sygehjem i Ordrup.

2 S., 4 D. Nr.: 26; 27; 28; 29; 39; 40.

26 (25) VII a. *Ludvig William Dyssel*, * 23. November 1869 i Maaløv; døbt 2. Februar 1870 smst.; † 10. Maj 1873 smst.; begr. 16. Maj 1873 smst.

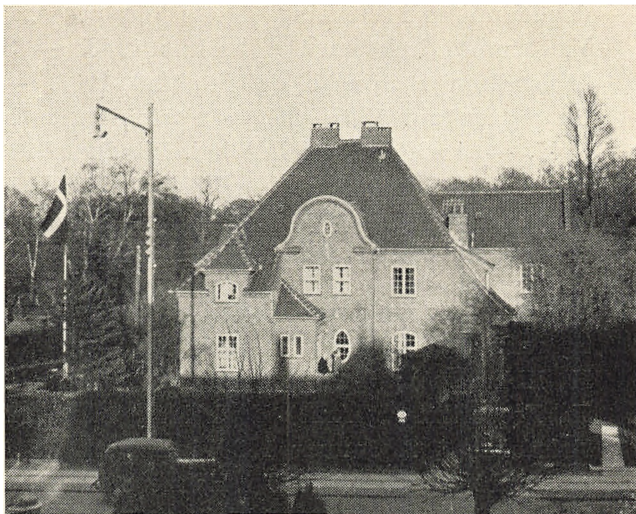
27 (25) VII b. *Karen Christine Dyssel*, * 21. Juni 1871 i Maaløv; døbt 11. August 1873 smst.; † 11. August 1873 smst.; begr. 15. August 1873 smst.

28 (25) VII c. *Sofie Magdalene Dyssel*, * 12. Marts 1873 i Maaløv; døbt 11. August 1873 smst.; † 11. August smst.; begr. 15. August 1873 smst.

Monument over disse tre Børn paa Maaløv Kgd. med Indskriften: Herren gav, Herren tog, Herrens Navn være lovet.

29 (25) VII d. *Ludvig William Dyssel*, * 23. April 1874 i Maaløv; døbt 24. Juni 1874 i Maaløv. — ∞ 5. December 1907 i Christiansborg Slotskirke *Karen Mathilde Augusta Bull* (Sygeplejerske, Red. af „Tidsskrift for Sygepleje“ 1914—24), * 30. Marts 1882 i København (Garnisons S.); hjemmedøbt 16. April 1882; fremst. i K. paa Holckenhavn (Vindinge S. og H., Svendborg Amt) 15. August 1882. — D. af tjenstg. Kammerherre hos Kong Frederik VIII, Kaptajn Otto Bull, * 1. September 1848 i Kbh.; døbt 10. September 1848 i Trinitatis K., Kbh.; † 29. Juli 1939 i Charlottenlund; begr. 2. August 1939 paa Garnisons Kgd.; — ∞ 14. Juni 1881 i Gentofte K. Hofdame Mathilde Louise Henriette Kauffmann, * 21. April 1854 i Kbh.; hjemmedøbt; fremst. 14. Juni 1855 i Garnisons K.; † 11. Februar 1934 i Kbh.; begr. 16. Februar 1934 paa Garnisons Kgd.

Student Roskilde 1894. — Medicinsk Embedseksamen Januar 1901. — Amanuensis i Saksjøbing og Roskilde. — Assistent ved Universitetets farmakologiske Institut Juli 1902—Juni 1903. — Efter 4½ Aars Uddannelse paa københavnske Hospitaler praktiserende Læge paa Taasinge November 1907—April 1910. — Fra April 1910 praktiserende Læge i Charlottenlund (Københavns Amt). Opførte 1914 Lægeboligen Fredensvej 8, Charlottenlund. — Specialistanerkendelse i Pædiatri 1918. — Assistent paa Rigs-

Lægeboligen set fra Vest. (Fot. V. D. 1950.)

hospitalets fysiurgiske Afdeling 1911—13. — Reservelæge i Hæren 1912—18, derefter karakt. Overlæge ved Mobilseringen. — Læge ved Københavns Sygehjem i Ordrup 1922—39. — Sammen med Sønnen (31) Forfatter til „Slægten Dyssel i Danmark gennem 300 Aar“.

1 D., 3 S. Nr.: 30; 31; 36; 38.

- 30 (29) VIII a. *Agnete Bull Dyssel*, * 8. Februar 1909 paa Taasinge; døbt 13. April 1909 i Landet K. (Sunds H., Svendborg Amt). — Realeksamen fra Aurehøj Gymnasium 1927. — Sven-

Lægeboligen set fra Øst. (Fot. V. D. 1950.)

deuddannelse i Vævning (Mette Westergaard) 1929—31. — Vævelærerindeeksamen Askovhus 1933. — Studierejse paa Stipendium i Sverige og England 1935. — Væveskole i Charlottenlund 1935—39. — Forretning i København 1936—47. — Assistent ved Det kgl. Blindeinstitut 1942. — Vævelærerinde smst. 1945. — Fast ansat Marts 1947. — Sekretær i Væverlauget 1946—48. — Medlem af Udvalget til Bedømmelse af Svendeprøver 1948.

- 31 (29) VIII b. *Vagn Otto Bull Dyssel*, * 4. April 1911 i Kbh. (Helligaands S.); døbt 11. Juni 1911 i Ordrup K. (Sokkelund H., Kbh. Amt); — ~ 9. November 1941 i Tibirke K. (Holbo H., Frederiksborg Amt) Husholdningslærerinde *Inge Hanne Fabricius*, * 2. Januar 1920 i København (Sct. Johannes S.); døbt 30. Marts 1920 i Holmens K. D. af Overretssagfører Otto Fabricius, * 15. August 1883 i Kbh.; døbt 14. September 1883 i Holmens K. — ~ borgerligt 30. Marts 1912 i Paris Vite Arrondissement, derefter kirkeligt af den svenske Præst i Paris Signe Katarina Boberg (kgl. Hof-Operasangerinde), * 17. Februar 1885 i Gøteborg; døbt 16. Marts 1885 i Karl Johans K. i Gøteborg.

Student 1930 fra Ordrup Gymnasium. — Medicinsk Embedseksamen Januar 1939. — Assistent ved Bispebjerg Hospitals patologiske Institut Januar 1939. — Derefter 4½ Aars Uddannelse ved københavnske Hospitaler. — Assisterende Læge ved Statsanstalten for Livsforsikring 1941—47. — Praktiserende Læge i Charlottenlund November 1941. — Læge ved Det Danske Travelskab April 1945. — Studierejse til England April 1946. — Jernbanelæge April 1946. — Certifikat som Privatflyver 1947, hvorefter deltaget i Undersøgelse og Undervisning af Flyveelever. — Skolelæge August 1948. — Skibslæge ved Ø. K. (U. S. A.) December 1948—Januar 1949. — Forsikringslæge ved A/S Alka (Sammenslutning af Dansk Kooperative Assurance og Arbejdernes Livsforsikring) Januar 1950. — Et Arbejde om Behandlingen af Patienter med kronisk Leddegigt offentliggjort i „Nordisk Medicin“ December 1941. — Talrige populær-videnskabelige Artikler. — Sammen med Faderen Forfatter til „Slægten Dyssel i Danmark gennem 300 Aar“. — Har desuden i 1950 udført en Række Undersøgelser over Slægtens Antropologi og Blodtyper¹⁾.

1 S., 3 D. Nr.: 32; 33; 34; 35.

1) Resultatet af denne Undersøgelse findes i Familiearkivet, der beror hos Forf. Til disse Arbejder har Universitetets Arvebiologiske Institut og Universitetets Rettsmedicinske Institut ydet Bistand; specielt takkes Dr. med. P. H. Andresen.

- 32 (31) IX a. *Arendse Elisabeth Dyssel*, * 3. Juli 1943 i København (Trinitatis S.); døbt 5. September 1943 i Skovshoved K. (Sokkelund H., Københavns Amt).
- 33 (31) IX b. *Thomas William Dyssel*, * 2. Maj 1945 i København (Trinitatis S.); døbt 1. Juli 1945 i Skovshoved K.; † paa Frederiksberg 27. Januar 1946; begr. 31. Januar 1946 paa Ordrup Kgd.
- 34 (31) IX c. *Christine Dyssel*, * 20. December 1946 i København (Trinitatis S.); døbt 2. Februar 1947 i Skovshoved K.
- 35 (31) IX d. *Margrethe Dyssel*, * 25. August 1948 i København (Trinitatis S.); døbt 26. September 1948 i Skovshoved K.
- 36 (29) VIII c. *Erik Ludvig Bull Dyssel*, * 27. Marts 1918 i København (Helligaands S.); døbt 11. Juni 1918 i Ordrup K.; — ~ 28. December 1941 i Søllerød K. (Sokkelund H., Københavns Amt *Grete Skov* (Handelsskoleeksamen), * 8. November 1919 i København (Helligaands S.); døbt 14. Marts 1920 i Helligaands K. D. af Grosserer i København Lave Sidelmann Skov, * 15. Oktober 1871 i Ferringby (Ferring S., Vandfuld H., Ringkøbing A.); døbt i Ferring K.; † 9. September 1937 i Hellerup; begr. 13. September 1937 paa Bispebjerg Kgd. (Grundtvigs S.). — ~ 11. November 1911 i Helligaands K. Ellen Lund, * 31. Januar 1886 i København; døbt Helligaands K.

Realeksamen Ordrup 1935. — Svendeproe som Tømrer 1939. — Afgang fra Bygmesterskolen 1942. — Arkitekt ved Teknisk Central (u. Minist. f. off. Arb.) 1942, startede samtidig egen Arkitektvirksomhed i København. — Konsulent ved Forsikrings Aktieselskabet Husbukke Assurance Compagniet 1945. — Næringsbrev som Tømrermeister 1945. — Prokurist i A/S Medano Maj 1945. — Studierejse paa Stipendium til England og U. S. A. for Specialuddannelse i Indretning af Tandlæge- og Lægekliniker 1948. — Sekretær i Dansk Arkitekt Forening Oktober 1949. — Medlem af Dansk Standardiseringsraad Februar 1950. — Medlem af Redaktionen af Tidsskriftet „Byggeindustrien“ fra September 1950. — Diverse Artikler i Fagblade og Dagspresse. — Navneforandring til Dyssel 1949.

1. D. Nr.: 37.

- 37 (36) IX a. *Benedicte Dyssel*, * 2. Oktober 1943 i Hellerup (Hellerup S., Sokkelund H.); døbt 2. Januar 1944 i Essaias K., København.
- 38 (29) VIII d. *Andreas Bull Dyssel*, * 27. juni 1923 i København (Helligaands S.); døbt 19. Juli 1923 i Ordrup K. ~ 11. April

1951 i Santa Maria Trastevere, Capella Santo Canuto i Rom Sygeplejerske *Karla Victoria Asmussen*, * 10. December 1925 i Charlottenlund; døbt 13. December 1925 i Sct. Andreas romersk-katolske K. i Ordrup. — D. af Bagermester Nicolai Asmussen, * 19. December 1899 i Lysabild, døbt i Lysabild K. (Sønderborg Amt) 23. Januar 1900 (dansk Indfødsret 28. Oktober 1921); ~ 4. Oktober 1921 i Flensborg katolske K. Elisabeth Maria Pikowski, * 14. Juni 1899 i Flensborg, døbt i Flensborg 18. juni 1899.

Svendeprøve fra A/S Titan Juli 1945. — Ansat i Maskinfirmaet Schuchardt & Schütte A/S September 1946. — Forvalter i A/S C. A. Herstad Februar 1949. — Assistent smst. Maj 1950.

- 39 (25) VII e. *Karen Kristine Dyssel*, * 28. September 1875 i Herringløse (Hvedstrup S.); hjemmedøbt 28. September 1875; † 25. Novbr. 1875 i Herringløse; begr. 2. December 1875 paa Hvedstrup Kgd.
- 40 (25) VII f. *Karen Kristine Dyssel*, * 23. September 1876 i Herringløse; hjemmedøbt 24. September 1876; † 24. September 1876 i Herringløse; begr. 3. Oktober 1876 paa Hvedstrup Kgd.
- 41 (18) V f. *Frantz Arnold Dyssel*, * 1807 i Østofte; døbt og † 5 Dage gl. i Østofte før 15. April 1807, hvilken Dato Moderen blev introduceret i Kirken.
- 42 (18) V g. *Conradt Weidemann Dyssel*, * 1809 i Østofte; døbt 9. Juli i Østofte K. † 1835 i København; begr. 29. November 1835 fra Vor Frue K. i København.
Student Nakskov 1830 (laud). — Død som juridisk Studerende.
- 43 (15) IV c. *Margretha Kirstine Dyssel*, * 1773 i Sandby Præstegaard (Lollands Sdr. H.); døbt 5. November 1773 i Sandby K.: † (i Barselseng) 1812 i Kjeldernæs; begr. 2. September 1812 paa Stokkemark Kgd. (Lollands Sdr. H.). — 1 ~ 1. Juli 1796 i Østofte K. Gaardfæster i Kjeldernæs *Rasmus Tommesen*, * c. 1767; † Maj 1799 i Kjeldernæs; begr. 27. Maj 1799 paa Stokkemark Kgd. (32 Aar gl.). — 2 ~ 19. Juli 1799 i Stokkemark K. Smed i Kjeldernæs *Christen Henrichsen*, * c. 1769; † 28. Juli 1831 i Kjeldernæs; begr. 1. August 1831 paa Stokkemark Kgd. (62 Aar gl.). Ved en lokal Folketælling i Stokkemark Sogn 1814 ses, at Christen Henrichsen atter har giftet sig med Ane Poulsdatter, * 1890.

I P. Rhodes Samlinger til Laalands og Falsters Historie staar: *Hun ægtede først en Bonde i Østofte* (skal have været Karl paa Præstegaarden), *siden Smeden i Kjelder-*

*næs; tvende Forbindelser, der naturligvis i høj Grad mishagede den stolte Familie, uagtet hun bestandig blev be-
tragtet som en agtværdig Kone“.*

Med første Mand havde hun 1 S., med anden Mand havde hun 4 S. og 1 D.

- 44 (1) II b. *Ingeborg Dorthea Dyssel*, * 1683 paa Sdr. Elkjær; døbt i Sulsted K. 22. Januar 1683; † 1767; begr. i — ∼ før 1714 med Kancelliraad *Morten Lelius*, *; † før Hustruen. Søn af Borgmester i Thisted Christen Mortensen Lelius, † 1699, og Hustru Kirsten Laursdatter, † 1714. Borgmesteren var Søn af Biskoppen i Aarhus, Morten Madsen, og Hustru Kirstine Hansdatter Leiel. Saaledes var Biskoppen Bedstefader til Morten Lelius og Oldefader til dennes Hustru.

Morten Lelius overtog efter sin Moder i 1714 *Sdr. Ulle-
rupgaard* (Sennels S., Hillerslev H., Thisted Amt). Trods sin ret store Medgift — over 4000 Rdl. — klarede han sig daarligt økonomisk, idet Gaarden 1740 var fallit og blev solgt for 10.500 Rdl. (dens Størrelse var da med Tiender og Bøndergods 32, 10 og 200 Td. Hrtk). Han adledes 4. Marts 1720. Efter hans Død tilbragte Enken sine sidste Aar hos Søsteren Lisabeth Dyssel Bugge paa *Bøgsted* i Vendsyssel.

- 45 (1) II c. *Peder Johan Dyssel*, * 1684 paa Sdr. Elkjær; døbt i Sulsted K. 30. Januar 1684; † i Amsterdam, antagelig paa Rejse til Vestindien. Adressen ubekendt ved Faderens Død 1714. (Præsteindberetningen anfører ham som død i Ostindien.)
- 46 (1) II d. *Lisabeth Dyssel*, * 1685 paa Sdr. Elkjær; døbt 18. April 1685 i Sulsted K.; † paa *Bøgsted* 15. Februar 1769; begr. paa St. Hans Kgd. i Hjørring. — ∼ imellem 1715 og 1720¹⁾ *Hans Bugge*, * 1684 antagelig paa *Linderumgaard* (Ugilt S., Vennebjerg H.; Ugilt Kbg. haves først fra 1717); † 1759 paa *Bøgsted*; begr. paa St. Hans Kgd. i Hjørring. Søn af Henrich Lauridsøn Bugge til *Linderumgaard* og *Haven* Hovedgaard, * omkr. 1655, † omkr. 1695, og Hustru, Beate Sophie Hansdatter Hald.

Hans Bugge var kun en halv Snæs Aar gl., da han efter sin Fader arvede *Haven* Hovedgaard (Hørby S., Dronninglund H., Hjørring Amt) 23 Td. Hrtk. 20. April købte han *Bøgsted* Gaard og Gods (254 Td. Hrtk.) for 12.300 Rdl. af sin Mormoder Anna Hald. Han blev adlet 1720. Ægtepar-

1) Var ugift ved Faderens Død 1714.

rets eneste Søn var Arnoldus Dyssel Bugge, * 1721; † som ugift Major April 1763.

Fru Elisabeth Dyssel levede saaledes sine sidste 6 Aar som barnløs Enke, vistnok temmelig ensom, idet hun dog i nogle Aar havde sin Søster Ingeborg Dorthea Lelius boende hos sig. Hun var øjensynlig meget godgørende, saaledes stiftede hun 11. Maj 1763 et Legat paa 500 Rdl. til 6 fattige af Haven Gods, samt paatog sig at klæde og føde 6 fattige Børn til de blev i Stand til at staa paa egne Ben. Desuden paalagde hun den følgende Ejer af Gaarden at være god imod Bønderne, der „i disse for dem besynderlige Tider ligger mig paa Sinde“. 20. September 1765 oprettede hun Testamente og betænkte deri mange af sine nærmere og fjernere Slægtninge med betydelige Beløb. Mest rundhaandet var hun mod Niels Bentsen Jespersen til *Høgholt*, som „bestandigen haver en Ven af min salig Mand og Søn været ogsaa især i min Enkestand gaaet mig saa tjenstvilligt og redeligt til Haande, at jeg med Tryghed i alle Maader haver befunden hannem som en Søn og ikke som en Fremmed“. Han skulde af Boets Midler have 2500 Rdl. og begge hendes Hovedgaarde med alt deres tilliggende for 26.000 Rdl. Hun blev ligesom sin Mand og Søn først bisat i Astrup Kirke, men 2. Marts 1769 førtes hendes Lig til Begravelsen i St. Hans K. ved Hjørring. Senere fik alle en fælles Grav paa St. Hans Kgd., hvor et hvidt Marmormonument bærer Indskriften:

Fred over Hvilestedet her, hvor Støvet bliver til Støv igjen af Familien Bugge til Bøgsted. Hans Bugge, Ejer af Bøgsted, død 1759, 75 Aar. Elisabeth Dyssel, Hans Bugges Hustru, død 1769, 85 Aar, og deres Søn Arnoldus Dyssel Bugge, død 1763, 42 Aar. Der saas et sanseligt Legeme, der opstod et aandeligt Legeme.

- 47 (1) II. e. *Arendt Dyssel*, * 1686 paa Sdr. Elkjær; døbt 20. August i Sulsted K.; † før 1714. Anføres i Præsteindberetningen som død i Udlandet.
- 48 (1) II. f. *Jacob Dyssel*, * 1687 paa Sdr. Elkjær; døbt 10. August 1687 i Sulsted K.; † 1708 i København som Student. Bisat i Trinitatis K. 18. Juni 1708, men uden forudgaaende Jordpaakastelse, hvilket paatales i en Kancelliskrivelse af 30. November¹⁾. Begr. i Trinitatis K. 13. December s. A. (nedste Tværgang). Graven senere tilkastet.
- 49 (1) II. g. *Kirstine Marie Dyssel*, * 1688 paa Sdr. Elkjær; døbt 6. September 1688 i Sulsted K.; † 1740; begr. 14. Januar

1) Københavns Diplomatarium VIII pag. 77 samt Klokkeren Søren Mathiesens Bog, Raadhusarkivet.

1740 fra Viborg Domkirke. — ∼ 16. September 1717 i Viborg Domkirke Kaptajn i Viborgske nationale Regiment til Føds *Jens Bille*, * 25. Januar 1676; levede endnu i Viborg 1749. S. af Oberstløjtnant, Vicekommandant i København Steen Andersen Bille, * 1624; begr. 16. Maj 1698 i Vor Frue K. i Kbh. — ∼ 10. August 1659 i Kbh. Karen Hansdatter Mandix, * 17. Maj 1637; † 12. Marts 1681; begr. 24. Marts 1681 i Vor Frue K. i Kbh.

Ingen Børn.

- 50 (1) II h. *Morten Dyssel*, * 1689 paa Sdr. Elkjær; Daabsstedet ubekendt, findes ikke i Sulsted Kbg.; † 22. Juni 1746; begr. 1. Juli 1746 i Kalundborg. — 1 ∼ *N. N. Holst*; † 1719 i Kellinghausen¹). — 2 ∼ *van Gühlen*, Enkefrue fra Mecklenburg²). — 3 ∼ *Dorothea Sophie v. Schack*, * 24. April 1711 paa *Kjærstrup*; † 20. Juli 1772 i Stege. D. af Major Otto v. Schack til *Bramslykke og Kjærstrup*, * 19. Juni 1671; † 20. Marts 1719. — ∼ 1720 Elisabeth Birgitte v. Rantzau, * 27. Januar 1690 paa *Bratskov*; † 8. April 1760 i Slagelse.

Løjtnant i 4. danske Inf. Reg. 1710; s. Aar Kaptajn. — Købte 1715 *Sejlstrup* ved Auktionen efter Faderen. — Adlet 3. August 1716 af Kong Frederik IV under Navnet FALKENSKIOLD, foranlediget af en vis Hændelse, da den russiske Czar Peter var i København.

Denne Hændelse refereres og kommenteres udførligt af H. Weitemeyer i Pers. Tidskr. 6. Rk., 2. Bd. Der fortælles, at Løjtnant Dyssel i Østerport havde anholdt Czaren, da han forklædt som hollandsk Bonde vilde trænge ind i Byen, og havde ført ham til Vagten, hvorfra han efter at Sagen var blevet meldt til Kongen blev afhentet i kgl. Ekvipage og kørt til Slottet. Familietraditionen tilføjer, at Morten tilfældigt samme Dag havde Besøg af Broderen Christoffer, som saaledes kom til at tage Del i Affæren og derfor adledes med ham. Denne Tildragelse omtales paa lignende Maade i Gjessings Stamtavle, der tilføjer, at de to høje Hoveder havde deres Latter herover, og at Czaren bl. andet havde sagt: Jeg troer, at den vagthavende Officer maa have haft Falkeøjne, da han kunde kiende mig. Kongen tegnede Officerens Navn, men det blev derved indtil nogen Tid efter, da Morten Dyssel med sin Broder Christoffer, som samme Aar var blevet Student, var gaet ud til Falkener-Gaarden; en Dag da just Kong Friederich var der for at bese nogle nys hjemkomne Falke; en af disse uøvede kom løs og sætte sig paa Hans Majst. Hoved. Morten Dyssel, som saa Kongen i Fare, sprang til og greb Falken, som allerede holdt fast i Kongens Hat og Peryque; da Hans Majst. var kommen ud af denne liden Angest, spurgte han om hans Navn, da dette blev meldt, spurgte han videre, om han var den samme,

1) og 2) Præsteindberetningen.

ad 20/1716 - Hof

viel weniger an Allergnädigster Erhöhrung meines
 allerunterthänigsten Gesuchs, zu welchem Zweck
 sich, jedoch in dem Besten Submissionen vor
 Herr.

Eurer Königl. Mayestätten

Auff dem March zu Dyssau
 d. 12ten Januarj 1716.

allerunterthänigster Er
 zu. d. Frau Grafen Johann v.
 Rhein

M. Dyssel

Allerdurchleuchtigster Grossmächtigster Erb König
 Allergnädigster König und Herr.

Weile der, in dem franzüsten Regiment von Elsass stehende *Obrist Monro*, welcher mein anverwandter ist, mich zum Erben seiner Güther eingesetzt, und zu dem Ende verlangt, dass ich nechstens zu ihm überkomme, umb daran die völlige *Constitution* selbst an noch bey seinen Lebzeiten zu übernehmen, So habe in Ansehung dass benandte Erbschaft in einem ansehnlichen *Capital* besteht, mich genöthiget gefunden, bei Ew: Königl. Mayst., umb eine *Permission* nach Franckreich auf vier Monat allerunterthänigst anzusuchen. Wann dan nun die *Campagne* verstrichen, und ich äussersten Fleisses mir werde angelegen sein lassen, diese Sache so bald möglich zu Expediren, und bey dem Regiment mich Einzufinden, So zweiffle auch nicht umb so viel weniger an Allergnädigster Erhöhrung meines allerunterthänigsten Gesuchs, in welcher Zuversicht, ich in aller tiefsten *Submission* verharre.

Eurer Königl: Mayestätten
 allerunterthänigster
 und treu gehorsambster Knecht

M. Dyssel

Auff dem March zu Dyssau
 d. 12ten Januarj 1716.

Historique, svarer dette i et Brev pr. 25. Februar 1948, at det ikke kender til denne Sag, ligesom det ikke har truffet Bærere af Navnet *Dyssel*. Det er saaledes ikke lykkedes at klarlægge Familieskabet med omtalte Monro.

Major 1725. — Oberstløjtnant 1729. — Oberst 1738. —
Fra 1741 til sin Død garnisonerede han i Kallundborg.
6 S., 4 D.

Om Falkenskiold-Slægten se Danmarks Adelsaarbog 1929.
Denne Gren — og dermed hele Falkenskiold-Slægten — uddøde med Marcus Frederik Falkenskiold 1928.

- 51 (1) II i. *Frederic Christian Dyssel*, * 1690 paa Sdr. Elkjær; døbt 16. Oktober 1690 i Sulsted K.; hvor og hvornaar død vides ikke. — ∼ 17. Januar 1719 i Aalborg Budolfi K. *Charlotte Amalie Søbøtke*, * 1697; † 1751 i Hornum; begr. 4. September 1751 i Hornum K. Ægteskabet opløst, hun blev senere ∼ Generalmajor Christian Ditrichsen, Flensborg (* 23. November 1689; † 30. April 1759). Hun var Datter af Justits- og Kammerraad samt Told- og Konsumtionsdirektør Hans Jacob Søbøtke, * 7. September 1665; † før 1718 i Flensborg. — ∼ 26. Maj 1690 Johanne Weinberg, * 10. December 1666; † i Flensborg.

Fændrik ved fynske nat. Reg. 1709. — Sekl. i Livgarden 1713, slettet 1715. Kaldes Kaptajn 1717 (Skiftet efter Broderen Bartholomæus).

Om hans vidtløftige Ungdom og om hans kortvarige Ægteskab skriver C. Klitgaard en udførlig Artikel i Pers. Tidsskr. V. R. Nr. 6. Han havde lært Jomfru Søbøtke at kende i Flensborg, men svigtede hende, til Trods for, at han var Fader til hendes Barn. Ved Dom af 9. Marts 1718 dømtes han til at ægte hende inden førstkommende 5. April. Han appellerede, men ogsaa Højesterets Dom krævede, at han skulde ægte hende eller „være en mindre Mand“. Umiddelbart efter Giftermaalet rejste han til Hamborg, og skal senere være gaaet i fransk Tjeneste og været Kommandant i Alcace (Præsteindberetningen). Om hans sidste Aar og Død vides intet.

1 Barn. Nr.: 52.

- 52 (51) III a. *Frederikke Christiane Dyssel*, * 1718 i Aalborg; døbt 23. April 1718 i Aalborg Budolfi K.; begr. 21. Juni 1718 paa Budolfi Kgd. i Aalborg.

- 53 (7) II j. *Tøger Dyssel*, * 1692 paa Sejlstrup (ifølge Faderens Skifte, Sejlstrup Kbg. haves først fra 1717); † i København; begr. 13. August 1738 i Vor Frelsers K. i Kbh. —

~24. April 1716 i Trinitatis K. i Fredericia *Barbara Kathrine Hansdatter*; † før 13. April 1745, som Enke efter Værtshusholder Henrik Jessen, med hvem hun blev ~ 7. April 1740 i Trinitatis K. i Kbh.

Fændrik ved fynske nat. Regl 1709. — Sekl. 1710 i Fredericia. — Dimitteret 28. Februar 1716 p. Gr. af sine Blessurer. — Ifølge Præsteindberetningen maatte han grundet paa sit Giftermaal med en Haandværksmesters Datter trække sig tilbage fra den militære Stand. Aarsagen er snarere (ifølge Martin Olesen, Viborg), at han ikke var avanceret og derfor faldet for Aldersgrænsen, idet han var op imod de 40, da han 1730 forlod Militæret. Endvidere ses, at Fadderne til hans Børn alle var Folk fra Militærstanden eller af det velhavende Borgerskab. Han blev boende i Dahlgade i Fredericia, hvor han blev Raadmand 24. Oktober 1732. — Han kom ulykkeligt af Dage. Herom meddeler Præsteindberetningen, „at han var rejst til København, hvor hans Død blev, men hvorledes blev ikke kundbar, endskønt vel efter kongelig Ordre undersøgt; nok var, at han ved Christianshavns Bro fandtes i fuldkommen Paaklædelse druknet eller udkast i Kanalen“. — I vor Frelzers Ligprotokol staar: „Den 13. August 1738 er efter høj- og velædle Magistrats Ordre af 11. August Raadmand Tyge Dyssels (42 Aar gl.) Liig jordet paa Store Kirkegaard, hvorfor er betalt 4 Rdl.“

4 Børn. Nr.: 54; 55; 56; 57.

- 54 (53) III a. *Arnoldus Christian Dyssel*, * i Fredericia; døbt 11. Oktober 1723 i Trinitatis K. i Fredericia; begr. 22. Oktober 1723 i Fredericia.
- 55 (53) III b. *Arnoldus Christian Dyssel*, * i Fredericia; døbt 19. December 1724 i Trinitatis K. i Fredericia; begr. 1. Marts 1725 i Fredericia.
- 56 (53) III c. *Christiane Hannibaline Sophie Dyssel*, * i Fredericia; døbt 8. Juni 1734 i Trinitatis K. i Fredericia; begr. 14. December 1738 i Fredericia.
- 57 (53) III d. *Hans Henrich Dyssel*, * i Fredericia; døbt 28. Januar 1736 i Trinitatis K. i Fredericia. Han ses ikke at være død i Fredericia, ejheller i København. Han har næppe faaet Stedfaderen Henrik Jessens Navn, thi i Skiftet efter Moderen benævnes han Henrich Dyssel; han var da i sit 10ende Aar. Efter dette Tidspunkt har det været umuligt at finde nogen Oplysning om ham.

- 58 (1) II k. *Bartholomæus Dysssel*, * paa Sejlstrup 1693; Daabsdatoen ukendt, idet Sejlstrup Kbg. først haves fra 1717; † 1716. Han købte *Lundergaard* 1715 ved Auktionen efter Faderens Død, men da han selv døde kort efter, blev Gaarden solgt af hans Arvinger 1717. — Fændrik i Aalborg St. nat. Inf. Reg. 1711. — Løjtnant i Jerslev H. Komp. 1712. — Sekl. i Grenaderkorpset 1713—16. — Faldt for Stralsund 1716 (jfr. Krigscancelliets ref. Sager $\frac{3}{2}$ 1716 § 22). I Præsteindberetningen fejlagtig angivet som omkommet i en Duel i Holland.
- 59 (1) II l. *Christiane Arnetta Dysssel*, * 1694 paa Sejlstrup; døbt 28. November 1694 i Sejlstrup K. (jfr. Biskop Bircherods Dagbøger 1658—1706). Død før 1714.
- 60 (1) II m. *Arnold Christian Dysssel*, * 1696 paa Sejlstrup; Sejlstrups Daabsprotokol først fra 1717. † 28. Juli 1763 i Viborg; begr. 9. August 1763 fra Viborg Domk. — 1 ~ 28. Marts 1724 i Nørresøby (Aasum H., Odense Amt) *Anna Christence Rosenkrantz*, * 1676; døbt 11. Maj 1676 i Nyborg; † 16. Maj 1739 i Viborg; begr. i Viborg Domk. Nørre Taarn. Datter af Etatsraad, Landsdommer Jens Rosenkrantz til *Quitowsholm* (Norup S., Lunde H., Odense Amt), * 28. December 1640 paa *Kjelgaard* (Selde S., Nørre H., Viborg Amt); † 13. Januar 1696 i København; begr. 21. Februar 1696 paa Nicolaj Kgd. i Kbh. og Hustru Dorthe Grevinde Friis til *Favrskov* (Lyngaa S., Sabro H., Aarhus Amt), *; † 1681 i Odense; begr. 12. November 1681 i St. Knuds K. i Odense. — Anna Rosenkrantz var Enke efter Iver Krabbe til *Søbysøgaard*. — 2 ~ 17. Juli 1742 i Vor Frue K. Aalborg *Maren Grotum Holst*, * 1723; døbt 31. Marts 1723 i; † 17. Marts 1811 i Skive; begr. 24. Marts 1811 paa Skive Kgd. Datter af Raadmand i Aalborg Peder Christensen Holst (1671—1749). — ~ 1705 Cathrine Henrica Stampe (1681—1758).

Han købte sin fædrene Gaard *Sejlstrup* 1715 sammen med Broderen Morten, overtog hele Gaarden 1717, men solgte den atter 1719 for 29.400 Rdl. — Boede 1729 i Thisted som Jurist, kom derefter til Viborg, hvor han 14. Oktober 1735 blev udnævnt til Borgmester, i hvilken Stilling han udarbejdede en Brandordning af 17. Februar 1740. — Etatsraad og Vicelandsdommer med Successionsret 11. Maj 1743. — Landsdommer fra 27. December 1752. — Han var en meget virksom Mand, han anlagde saaledes et Garveri, over hvilket Byens Skomagere klagede til

Kongen 1742, da de mente, at dette vilde fordyre Skindene. — Han var en Tid Direktør for *Tugt- og Manufakturhuset* i Viborg, som han selv havde været med til at oprette. — 28. April 1751 købte han *Vinderslevgaard* (Lysgaard H., Viborg Amt) for 17.540 Rdl. (21, 26 og 252 Tdr. Hrtk.), som han atter solgte 1756.

4 Børn. Nr.: 61; 62; 63; 64.

- 61 (60) III a. *Anne Christentze Dyssel*, * 1743; døbt 6. Juli 1743 i Viborg Domk.; begr. 6. August 1743 i Viborg.
- 62 (60) III b. *Arnoldus Dyssel*, * 1747 i Viborg; døbt 22. September 1747 i Viborg Domk.; † 14. November 1820 (Richters Dødsfald; ifølge Lengnick † ugift). — Fændrik i sydjysk nat. Inf. Reg. 1762. — Sekondløjtnant 1764. — Premierløjtnant 1773. — Major 1801. — Afsked som Oberst af Inf. 1807.
- 63 (60) III c. *Peder Dyssel*, * 1749 i Viborg; døbt 3. August 1749 i Viborg Domk.; † efter 1801 (ifølge Lengnick † ugift). — Sekondløjtnant i Korsør 1787, i Nyborg 1792. — Premierløjtnant 1797. — Dimitteret 24. April 1801.
- 64 (60) III d. *Sophie Cathrine Dyssel*, * 1751 i Viborg; døbt 31. Marts 1751 i Viborg Domk.; † 10. Marts 1813 i — ~ 13. Oktober 1789 i Nors (Hillerslev H., Thisted Amt) *Anders Eriksen Hvass*, * 3. August 1734 i Søndbjerg (Revs H., Thisted Amt); † 9. September 1808 i Søn af Sognepræst Erik Christian Grave Andersen Hvass, * 29. August 1701; † 19. Juli 1743. — ~ 10. Juli 1730 Anna Mariche Christensdatter Hee, † 17. April 1796. — Anders Hvass var 1 ~ 14. December 1762 Gjertrud Hedvig Thomasdatter; døbt 21. Marts 1737 i Aalborg; begr. 4. Februar 1785, Datter af Konferensraad Thomas Knudsen Hopp i Aalborg og Mette Andreasdatter Muncert. — Han blev Student fra Viborg 1754. — Cand. theol. 1758. — Kapellan i Snedsted 21. September 1759. — Sognepræst i Nors og Tved (Hillerslev H., Thisted Amt). — Wiberg beskriver Fru Hvass som *bekendt for sin usædvanlig svære Legemsbygning og som en meget slet Husholderske*“; sammesteds staar om Præsten: „*dygtig, retsindig og munter til Embeds Gerning, befattede sig ogsaa med Lægekunsten, førte nogle Draaber med sig, som han kaldte Livets Nøgle, var en ivrig og behagelig Selskabsmand, munter og gæstfri*“.

Ingen Børn.

- 65 (1) II n. *Mathias Dyssel*, * 1698 paa Sejlstrup; levede 1716, da han var Arving efter Broderen Bartholomæus. Det maa derfor være urigtigt, at han, som anført i Præsteindberetningen, er død „under General Rantzau i en Bataille i Brabant“, da disse Auxiliærtropper kom hjem i 1713. Det er derfor sandsynligt, at han — som anført af Gjessing — er den Søn, der faldt i en Duel i Holland.
- 66 (1) II o. *Christoffer Dyssel*, * 1699 paa Sejlstrup; † 1770 i; — ~ 2. November 1734 i Viborg Domk. *Else Sophie Bartholin*, * 12. Januar 1698; † 1754 i, Datter af Landsdommer, Etatsraad Christopher Bartholin (en Søn af Anatomen, Professor Thomas Bartholin), døbt 23. December 1657; † 13. eller 14. April 1714; begr. i Lime. — ~ 16. Juli 1682 paa Krogerup Marie Anne Grove; døbt 1. Januar 1662 i Gilleleje; begr. 4. September 1733 i Lime. Student fra Aalborg 1716. — Adlet under Navnet FALKENSKIOLD 3. August 1716 (om Nobiliteringen se under Broderen Morten, Nr. 50). — Fændrik i jydsk-fynske nat. Dragon Reg. 1719. — Løjtnant 1726. — Kaptajn ved Slesvig nat. Inf. Reg. 1738. — Afsked 1754.
1 S., 3 D.
Om hans Descendenter se Danmarks Adels Aarbog 1929. Da hans eneste Søn døde ugift før ham, uddøde denne Gren med ham.
- 67 (1) II p. *Margrethe Sophie Dyssel*, * 1701 paa Sejlstrup; † efter 1749. — 1 ~ *Heinrich Wolters*, Sekondløjtnant i Aalborg St. nat. Reg. 1701. — Kaptajn 1704. — Major 1719. — † før 5. April 1723 (Hirsch). — 1. S. — 2 ~ *Diderik Hansen*, † 1748 (Trap). Han købte 1745 *Marsvinslund* (Vium S., Lysgaard H., Viborg Amt), 13 Tdr. Hrtk. Som Enke solgte Margrethe Sophie Dyssel 1749 Gaarden til sin Brodersøn, Raadmand Arendt Dyssel.

REGISTER

Alle mandlige Personer født *Dyssel* er opført under hver enkelts Fornavn, tillige er vedføjet Fødsels- og Dødsaar samt Stilling.

Alle kvindelige Personer født eller gift *Dyssel* er ligeledes opført under hver enkelts Fornavn; tillige er vedføjet Fødsels- og Dødsaar samt Pigenavn eller Ægtefællens Efternavn.

Alle i Bogen forekommende Efternavne findes opført i Register for sig.

Tallene er de respektive Personers Løbenummer i Teksten.

DYSSEL,

Andreas Bull, 1923— , Assistent	38
Arendt (Arnoldt), 1631—1659, Stadskræmmer	I
Arendt, 1686—.....	47
Arendt, 1710—1781, Raadmand, Herredsskriver	4
Arendt1745....., Officer i Vestindien	IX
Arndt, Johan A., 1726—1795, Sognepræst	15
Arndt, Johan A., 1798—1846, Professor	22
Arnold Christian, 1718—1777, Sognepræst	8
Arnold, Frantz A., 1807—1807	41
Arnoldus, 1747—1820, Oberst	62
Arnoldus Christian, c. 1650—1714, Amtmand	1
Arnoldus Christian, 1723—1723	54
Arnoldus Christian, 1724—1725	55
Arnold Christian, 1696—1763, Landsdommer, Etatsraad	60
Bartholomæus, 1693—1716, Løjtnant	58
Bernhard, Frederik B., 1800—1876, Skolelærer	23
Christian, Arnold C., 1696—1763, Landsdommer, Etatsraad	60
Christian, Arnold C., 1718—1777, Sognepræst	8
Christian, Arnoldus C., c. 1650—1714, Amtmand	1
Christian, Arnoldus C., 1723—1723	54
Christian, Arnoldus C., 1724—1725	55
Christian, Ejler C., 1682—1729, Sognepræst	3
Christian, Frederic C., 1690—....., Kaptajn	51
Christian, Friederich C., c. 1664—1712, kgl. Fægtemester	VIII
Christiffer, 1699—1770, Kaptajn	66

DYSSEL,

Christoffer Würtzen,1709....., Sekondløjtnant	XIII
Claus Barfoed, 1757—....., Premierløjtnant	10
Conrad Weidemann, 1843—1921, Skolelærer	25
Conradt Weidemann, 1809—1835, stud. jur.	42
Ejler Christian, 1682—1729, Sognepræst	3
Ejler, 1756—1762	9
Elieser, 1721—1762, Supercargo	13
Erik Ludvig Bull, 1918— , Arkitekt	36
Erland Hansen, c. 1640—.....1694....., Præst	V
Frantz Arnold, 1807—1807	41
Frantz Thestrup, 1763—1818, Sognepræst	18
Frederik Bernhard, 1800—1876, Skolelærer	23
Frederic Christian, 1690—....., Kaptajn	51
Friederich Christian, c. 1664—1712, kgl. Fægtemester	VIII
Gerade, Just G., 1720—1785, Forpagter	12
Hans Christian,1807....., Slagter	XIX
Hans Heinrich, 1736—.....	57
Heinrich Hans H., 1736—.....	57
Hermann, 1711—1748	X
Jacob,1672.....—1677, kgl. Lakaj	VI
Jacob, 1687—1708, Student	48
Jacob,1676.....	VII
Jan,1657....., Vinhandler	II
Johan Arndt, 1798—1846, Professor	22
Johan Arndt, 1726—1795, Sognepræst	15
Johan, Peder J., 1684—.....	45
Just, c. 1639—1679, stud. matemat.	III
Just Gerade, 1720—1785, Forpagter	12
Ludvig, Erik L. Bull, 1918— , Arkitekt	36
Ludvig William, 1869—1873	26
Ludvig, William, 1874— , Læge	29
Martin,1664....., indvandret Huguenot?	IV
Mathias, 1698—.....1716.....	65
Morten, 1689—1746, Oberst	50
Otto, Vagn O. Bull, 1911-- , Læge	31
Peder, 1749—.....1801....., Løjtnant	63
Peder Johan, 1689—.....	45
Thomas William, 1945—1946	33
Thøger, 1692—1738, Raadmand	53
Vagn, Otto Bull, 1911— , Læge	31
Weidemann, Conrad W., 1843—1921, Skolelærer	25
Weidemann, Conradt W., 1809—1835, stud. jur.	42
William, Ludvig W., 1869—1873	26
William, Ludvig W., 1874— , Læge	29
William, Thomas W., 1945—1946.	33

DYSSEL,

Agnete Bull, 1909— , Vævelærerinde	30
Amalie, Charlotte A., c. 1697—1761, f. Søbøtker	51
Andrea Cathrine, 1734—1816, f. Thestrup	15
Andrea, Georgia A., 1791—1812, g. Engel	19
Ane Birgitte,1807....., f. Müller	XIX
Ane Kirstine, 1847—1932, f. Larsen	25
Anna Christence, 1676—1739, f. Rosenkrantz	60
Anne Christentze, 1743—1743	61
Anne Johansdatter,—1680	V
Arendse Elisabeth, 1943—	32
Arnetta, Christiane A., 1694—.....	59
Augusta, Karen Mathilde A., 1882— , f. Bull	29
Ane Jacobine, 1748—1824, f. Ditlevsdatter Blangsted	8
Barbara Kathrine,1716.....—1745, f. Hansdatter	53
Benedicte, 1943—	37
Benedikte Maria,1743....., Fr. V's Elskerinde	XIV
Birgitte, Ane B.,1807....., f. Müller	XIX
Cathrine, Andrea C., 1734—1816, f. Thestrup	15
Cathrine Elisabeth, 1772—1812, f. Hjorth	18
Cathrine, Marie C., 1794—1862, g. Engel	20
Cathrine, Sophie C., 1751—1813, g. Hvass	64
Cathrine, Ursie C., 1702—1774, f. Hee	4
Charlotte Amalie, c. 1697—1761, f. Søbøtker	51
(Charlotte Kirstine), 1756—1805	XV
Christence, Anna C., 1676—1739, f. Rosenkrantz	60
Christentse, Anne C., 1743—1743	61
Christiane Arnetta, 1694—.....	59
Christiane, Frederikke C., 1718—1718	52
Christiane Hannibaline Sophie, 1734—1738	56
Christiane Sophie Hannibaline,—1714, f. Spormann	1
Christine, 1946—	34
Christine, Karen C., 1871—1873	27
Christine, Marie C., 1724—1772, f. Barfoed	8
Dorthea, Ingeborg D., 1683—1767, g. Lelius	44
Dorthe Lisabet, 1727—1804, f. Øllgaard	12
Eccardine Maria, 1796—1854, g. Kiersgaard	21
Eccardine Marie, 1759—1796, g. Sidenius	16
Elisabeth, se ogsaa Lisabeth.	
Elisabeth, Arendse E., 1943—	32
Elisabeth, Cathrine E., 1772—1802, f. Hjorth	18
Else Sophie, 1698—1754, f. Bartholin	66
Eva Margrethe,1760....., g. Lund	XVI
Frederikke Christiane, 1718—1718	52
Francisca, Margareta F., 1761—1762	17
Georgia Andrea, 1791—1812, g. Engel	19
Grete, 1919— , f. Skov	36
Grotum, Maren G., 1723—1811, f. Holst	60

DYSSSEL,

Hanne, Inge H., 1920— , Husholdningslærerinde, f. Fabricius	31
Ingeborg Dorthea, 1683—1767, g. Lelius	43
Jacobine, Ane J., 1748—1824, f. Ditlevsdatter Blangsted	8
Karen Christine, 1871—1783	25
Karen Kirstine, 1776—1821, f. Hjorth	18
Karen Kirstine, 1836—1847	24
Karen Kristine, 1875—1875	39
Karen Kristine, 1876—1876	40
Karen Mathilde Augusta, 1882— , f. Bull	29
Karla Victoria, 1925— , Sygeplejerske, f. Asmussen	38
Katarina, 1649—1687, g. Sommer	2
Kathrine, Barbara K., 1716—1745, f. Hansdatter	53
Kirsten Meier, 1685—1728, f. Gerade	3
Kirstine, Ane K., 1847—1932, f. Larsen	25
Kirstine, Karen K., 1776—1821, f. Hjorth	18
Kirstine, Karen K., 1836—1847	24
Kirstine, Margareta K., 1773—1812, g. Tommesen g. Henriksen	43
Kirstine Marie, 1688—1740, g. Bille	49
Kirstine Marie, 1759—1796, g. Wormslev	11
Kristine Karen K., 1875—1875	39
Kristine, Karen K., 1876—1876	40
Lisabeth, 1685—1769, g. Bugge	46
Lisabet, Dorthe L., 1727—1804, f. Øllgaard	12
Magdalene, Sofie M., 1873—1873	28
Maren,1640....., f. Jacobsdatter	I
Maren Grotum, 1723—1811, f. Holst	60
Margareta Francisca, 1761—1762	17
Margareta Kirstine, 1773—1812, g. Tommesen g. Henriksen	43
Margrethe,1711....., f. Røbring	VIII
Margrethe, 1948—	35
Margrethe Sofie, 1724—.....	14
Margrethe Sophie, 1701—....., 1749..... g. Wolters g. Hansen	67
Maria, Eccardine, M., 1796, g. Kiersgaard	21
Marie, Cathrine, 1794—1862, g. Engel	20
Marie, Christine, 1724—1772, f. Barfoed	8
Marie, Eccardine M., 1759—1796, g. Sidenius	16
Marie, Kirstine M., 1688—1740, g. Bille	49
Marie, Kirstine M., 1759—1796, g. Vormslev	11
Mathilde, Karen M. Augusta, 1882— , f. Bull	29
Mette,1631....., f. Hansdatter	I
Sofie Magdalene, 1873—1873	28
Sofie, Margrethe S., 1724—.....	14
Sofie Ulrike, 1814—1831, f. Olsen	23

DYSSEL,

Sophie Cathrine, 1751—1813, g. Hvass	64
Sophie, Christiane S. Hannibaline,—1714, f. Spormann	1
Sophie, Else S., 1698—1754, f. Bartholin	66

Ulrike, Sofie U, 1814—1831, f. Olsen	23
Ursie Cathrine, 1702—1774, f. Hee	4

Asmussen	38	Kiersgaard	21
Barfoed	8	Krabbe	60
Bartholin	66	Larsen	25
Bille	49	Leiel	7
Blangsted	8	Lelius	44
Boberg	31	Loretsdatter	4
Boysen	8	Lund	36
Brønsdorff	12	Madsen	1
Buckholt	4	Mandix	49
Bugge	46	Monroe	50
Bull	29	Olsen	23
Christiansdatter	64	Olufsdatter	3
Cirtzau	8	Pontoppidan	8
Ditlevsdatter	8	Poulsdatter	21
Ditrichsen	51	v. Rantzau	50
Dyssel Jespersen	XVII	Riegelsen	15
Engel	XX; 19; 20	Rosenkrantz	60
Ernst	19	Robring	VIII
Errebo	21	Runckel	4
Fabricius	31	v. Schack	50
Falkenskiold	50; 66	Schive	18
Friis	60	Sidenius	16
Gerade	3; 12	Skov	36
Grove	66	Smidt	23
v. Gühlen	50	Sommer	2
Hansdatter	I; 46; 49; 53	Spormann	1
Hansen	67	Stampe	60
Hee	64	Stifter	23
Hinckeldey	16	Søbøtker	51
Henrichsen	43	Thestrup	15
Hjorth	18	Thomasdatter	64
Holst	3; 50; 60	Thomassen	2
Hopp	64	Tommesen	43
Hvass	64	Torbensdatter	1
Iversdatter	2	Vormslev	11
Jacobsdatter	I	Weinberg	11
Jessen	53	Weybye	25
Julbye	3	Wolthers	67
Johansdatter Brandt	V	Øllgaard	12
Kauffmann	29		

				1 Arnoldus Christian Dyssel Amtmand c. 1648—1714 ~ C. H. S. Spormann				2 Catharina Dyssel 1649—1687 ~ Thomas Sommer																													
3 Ejler Christian Dyssel Magister, Præst 1682—1729 ~ K. M. Gerade		44 Ingeborg Dorthea Dyssel 1683— ~ M. de Lelius		45 Peter Johan Dyssel 1684—		46 Lisabeth Dyssel 1685—1769 ~ Hans Bugge		47 Arendt Dyssel 1686—før 1714		48 Jacob Dyssel Student 1687—1708		49 Kirstine Marie Dyssel 1688—1740 ~ Jens Bille		50 Morten Dyssel nob: FALKENSKIOLD Oberst 1689—1746 ~ N. N. Holst ~ N. N. van Gühlen ~ S. van Schack		51 Frederik Chr. Dyssel Kaptajn 1690— ~ C. A. Søbøtker		53 Tøger Dyssel Løjtn., Raadm. 1692—1738 ~ B. K. Hansdatter		58 Bartholomæus Dyssel Sek.løjtn. 1693—1715		59 Christiane Arnetta Dyssel f. og d. 1694		60 Arnold Chr. Dyssel Landsdommer 1696—1763 ~ A. C. Rosenkrantz ~ M. Grotum Holst		65 Mathias Dyssel 1698—1716		66 Christoffer Dyssel nob: FALKENSKIOLD Kaptajn 1699—1770 ~ E. S. Bartholin		67 Margrethe Sophie Dyssel 1701— ~ H. Wolters ~ D. Hansen							
												52 Frederikke Christiane Dyssel f. og d. 1718		54 Arnoldus C. Dyssel f. og d. 1723		55 Arnoldus C. Dyssel 1724—1725		56 Christiane Dyssel 1734—		57 Hans H. Dyssel 1735—		61 Anne Chr. Dyssel f. og d. 1743		62 Arnoldus Dyssel Oberst 1747—1820		63 Peter Dyssel 1749—		64 Sophie C. Dyssel 1751—1813 ~ A. Hvass		Christiane S. Falkenskiold 1736—1760		Else Mariane Falkenskiold 1737—1801		Arnoldus Falkenskiold Fændrik 1738—1755		Ingeborg D. Falkenskiold 1742—1796	
4 Arendt Dyssel Raadmand 1711—1781 ~ U. C. Hee		5 N. N. Dyssel f. c. 1712		6 N. N. Dyssel f. c. 1714		7 N. N. Dyssel f. c. 1716		8 Arnold Chr. Dyssel Præst 1718—1777 ~ M. K. Barfod ~ A. J. D. Blangsted		12 Just Gerade Dyssel Forvalter 1720— ~ K. Ølgaard		13 Eliesser Dyssel Supercargo 1721—1765		14 Margrethe Sofie Dyssel 1724—1764		15 Johan Arndt Dyssel Provst 1726—1795 ~ A. C. Thestrup		Wilhelm Adolf Falkenskiold Major 1720—1778		Christiane Louise Falkenskiold —1771 ~ C. W. v. Schmidt ~ H. v. Bremer		Seneca Otto Falkenskiold Generalmajor 1738—1820		Arnoldus Falkenskiold f. og d. 1739		Margrethe M. Falkenskiold 1740—1760		Elisabeth Birgitte Falkenskiold 1741—1828		Arnoldus Falkenskiold Oberst 1743—1819 ~ E. Sehested		Frederik Falkenskiold f. og d. 1749		Ludvig Falkenskiold f. og d. 1749		Henriette Falkenskiold 1746—	
9 Ejler Dyssel 1756—1762		10 Claus Barfod Dyssel Løjtnant 1759—		11 Kirstine Dyssel 1759—1796 ~ N. Wormslev		16 Eccardine Marie Dyssel 1759—1796 ~ E. Sidenius		17 Margaretha F. Dyssel 1761—1762		18 Franz Thestrup Dyssel Præst 1763—1818 ~ C. E. Hjorth ~ K. Hjorth		43 Kirstine Margr. Dyssel 1773—1812 ~ R. Tommesen ~ C. Henriksen		Dorthea Sophie Falkenskiold 1776—1864 ~ F. J. v. Schindel		Wibeke Maria Falkenskiold 1778—1831 ~ C. v. Schøller		Birgitte O. Falkenskiold 1779—1839 ~ M. C. Leth		Anders Sehested Falkenskiold Major 1781—1841 ~ C. H. Leth		Arnoldine E. Falkenskiold 1783—1792		Edel Margr. Falkenskiold 1784—181876 ~ P. P. Berregaard		Christiane F. Falkenskiold 1785—1832		Martin Falkenskiold 1791—1793		Elisabeth B. Falkenskiold 1793—1872							
19 Georgia Andrea Dyssel 1791—1812 ~ N. Engel		20 Marie Cathrine Dyssel 1797—1862 ~ N. Engel		21 Eccardine Marie Dyssel 1796—1832 ~ P. Kiersgaard		22 Johan Arndt Dyssel Professor 1798—1846		23 Frederik Bernhard Dyssel Lærer 1800—1876 ~ Sofie Ulrikke Olsen		41 Frans Arnold Dyssel f. og d. 1807		42 Conrad Weidemann Dyssel Student 1809—1835		Johan Arnoldus Falkenskiold Oberst 1809—1880 ~ M. N. Holtermann		Ely Sophus Falkenskiold 1812—1898		Johan Sigurd Falkenskiold Løjtnant 1817—1850		Cecilia Ottilia Falkenskiold 1818—1862		Ivanof Octavus Falkenskiold Lærer 1819—1902 ~ B. K. Larsen		Anders Falkenskiold Læge i U. S. A. 1821—1896		Sophus Falkenskiold Godsinspektør 1823—1910 ~ I. S. J. Petersen											
				24 Karen Christine Dyssel 1836—1847		25 Conrad Weidemann Dyssel Lærer 1843—1921 ~ Ane Kirstine Larsen						Otto Seneca Falkenskiold Kartograf 1844—1918		Marcus Frederik Falkenskiold Godsforvalter 1845—1928						Valdemar Carl Falkenskiold Forpagter 1854—1901		Hedvig Marie Falkenskiold 1856—1908 ~ O. G. Andrén		Sophus Wilhelm Falkenskiold Forpagter 1857—1901 ~ A. Kähler		Cecilie Dagmar Falkenskiold 1863—1893 ~ P. T. Olsson											
26 Ludvig William Dyssel 1869—1873		27 Karen Christine Dyssel 1871—1873		28 Sophie Magdalene Dyssel f. og d. 1873		29 Ludvig William Dyssel Læge 1874— ~ Karen M. A. Bull		39 Karen Kristine Dyssel f. og d. 1875		40 Karen Kristine Dyssel f. og d. 1876						Ragnhild Falkenskiold 1898— ~ A. A. J. Bergstrøm																					
30 Agnete Bull Dyssel Vævelærerinde 1909—		31 Vagn Otto Bull Dyssel Læge 1911— ~ Inge Hanne Fabricius		36 Erik Ludvig Bull Dyssel Arkitekt 1918— ~ Grete Skov		38 Andreas Bull Dyssel Assistent 1923— ~ Karla V. Asmussen																															
32 Arendse Elisabeth Dyssel 1943—		33 Thomas William Dyssel 1945—1946		34 Christine Dyssel 1946—		35 Margrethe Dyssel 1948—						37 Benedicte Dyssel 1943—																									